

Slovenija-transplant

**PROGRAM DELA IN
FINANČNI NAČRT ZA LETO 2025
ZAVODA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA PRESADITVE
ORGANOV IN TKIV SLOVENIJA TRANSPLANT**

Odgovorna oseba: Andrej Gadžijev, dr. med.

Ljubljana, februar 2025

VSEBINA

UVOD	1
1 OSNOVNI PODATKI O ZAVODU	4
2 ZAKONSKE PODLAGE	6
2.1 Zakonske podlage za izvajanje dejavnosti zavodov.....	6
2.2 Zakonske in druge pravne podlage za pripravo finančnega načrta	6
2.3 Zakonske in druge pravne podlage za delovanje zavoda Republike Slovenije za presaditve organov in tkiv Slovenija transplant.....	7
2.4 Interni akti zavoda	8
3 OSNOVNA IZHODIŠČA ZA SESTAVO FINANČNEGA NAČRTA ZA LETO 2025	10
4 PRIKAZ LETNIH CILJEV ZAVODA V LETU 2025.....	11
4.1 Naloge Slovenija-transplanta, ki izhajajo iz zakonodaje	11
4.2 Donorski program.....	11
4.3 Povezovanje s transplantacijskim programom	11
4.4 Zagotavljanje kakovosti, varnosti, sledljivosti in preglednosti donorske in transplantacijske dejavnosti na osnovi zahteve za zbiranje podatkov.....	12
4.5 Povzetek letnih ciljev za leto 2025.....	13
4.5.1 Zagotavljanje preskrbe z organi in tkivi v skladu z zahtevami za kakovost in varnost bolnikov, kljub številnim varnostnim omejitvam in krizi v zdravstvu. Sprotno sodelovanje pri izmenjavi organov in dobrih kliničnih praks z mednarodno neprofitno fundacijo Eurotransplant. Ohraniti stabilnost na področju donorske dejavnosti s ciljem 20 - 30 aktivnih darovalcev / milijon prebivalcev.....	14
4.5.2 Strokovno svetovanje in tesnejše sodelovanje z donorskimi bolnišnicami z nadaljnjo implementacijo aktivne detekcije in programa ICOD (Intensive Care facilitation on Organ Donation), optimizacijo časa trajanja celotnega procesa darovanja, ter uvedbo enotnih svetovnih smernic pri postopkih ugotavljanja možganske smrti.	15
4.5.3 Prehod na aktivno detekcijo, ki jo bo na vseh OIM in v Urgentnih centrih izvajal lokalni BTK s svojimi namestniki, širjenje notranje revizije na vstopne točke za izvajanje programa ICOD (Urgentni centri donorskih bolnišnic) ter hiter odziv na ugotovljene ovire v samem procesu pridobivanja organov in tkiv.	17
4.5.4 Dograjevanje biovigilančnega sistema in izvajanje aktivnosti v sklopu HND/R (Hudih Neželenih Dogodkov in/ali Reakcij). 18	
4.5.5 Začetek postopkov popolne prenove informacijskega sistema zavoda (POT in iQAP) s poudarkom na sodobnih izvedbah programov z novimi rešitvami predvsem na področju integracije z vsemi sodelujočimi ustanovami (projekt v sklopu DIIT za 24 mesecev).....	18
4.5.6 Izobraževanje zdravstvene javnosti, usmerjeno na aktivno detekcijo, vpeljavo programov ICOD in kontroliranega DCD darovanja, priprava letnega načrta izobraževanj s preprostimi in učinkovitimi	

rešitvami, ki upoštevajo trenutno stanje v zdravstvu in priprava gradiv za izvajanje izobraževanj.

20

4.5.7	Priprava pravilnika za kontrolirano DCD darovanje, pobuda za zakonske dopolnitve/spremembe.	22
4.5.8	Urejanje dokumentacije in podatkov za zagotavljanje transparentnosti in sledljivosti, kakovosti in varnosti sistema in dejavnosti.....	24
4.5.9	Upravljanje in vodenje registrov ter izmenjava podatkov z ET in drugimi evropskimi državami .	25
4.5.10	Kontinuirano komuniciranje prek medijev, transparentno poročanje o naših aktivnostih prek nove spletne strani zavoda in družbenih omrežij. Izdelava strategije za doseg čim širše splošne javnosti s ciljem usmeritve na našo spletno stran. Redne objave kvartalnega spletnega novičnika za strokovno javnost. Usmerjeno sodelovanje z društvi pacientov.	28
4.5.11	Sodelovanje in povezovanje z odgovornimi organizacijami in strokovnimi združenji v mednarodnem okolju	33
4.5.12	Evropska komisija in Slovenija-transplant v vlogi Odgovorne ustanove za področje pridobivanja in presaditve organov in tkiv.	38
4.5.13	Spodbujanje razvoja dejavnosti z izpeljavo internih in mednarodnih projektov.	39
4.5.14	Objavljanje strokovnih in znanstvenih člankov.	42
4.5.15	Kontinuirano sodelovanje s Centrom za transplantacijsko dejavnost v UKC Ljubljana in prejemniškimi centri v UKC Ljubljana.	43
4.5.16	Usklajevanje aktivnosti za razvoj donorske in transplantacijske dejavnosti v Republiki Sloveniji z Ministrstvom za zdravje in drugimi odgovornimi telesi, registracija zdravstvene dejavnosti,....	45
4.5.17	Pozitivno poslovanje zavoda.....	46
4.5.18	Elektronsko arhiviranje dokumentacije.	47
4.5.19	GDPR, vključno z DPIA in DSA	47
4.5.20	Reorganizacija dela Centralnih transplantacijskih koordinatorjev – kadrovske menjave, redno zaposleni v ekipi, večizmensko delo, kontinuiteta pri administrativnih postopkih, zagotavljanje sprotne statistične obdelave podatkov, vzpostavitev sistema kakovosti na področju koordinacije donorsko-transplantacijske dejavnosti.	47
4.5.21	V lasten tim usmerjene aktivnosti (podpora, team-building, strokovni kolegiji, brainstorming, delo od doma, sprostivne dejavnosti, povezovanje, asertivna komunikacija, ...)	49
4.6	<i>Poročanje o notranjem nadzoru javnih financ</i>	51
4.6.1	Opredelitev poslovnih ciljev na področju NNJF	51
4.6.2	Register obvladovanja poslovnih tveganj.....	52
4.6.3	Aktivnosti na področju NNJF.....	52
5	KAZALNIKI ZA MERJENJE ZASTAVLJENIH CILJEV	53
6	FINANČNI NAČRT PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV	55
6.1	<i>Načrtovani prihodki</i>	55
6.2	<i>Načrtovani odhodki</i>	55
6.2.1	Načrtovani stroški blaga, materiala in storitev	56
6.2.2	Načrtovani stroški dela	56
6.2.3	Načrtovani stroški amortizacije.....	56
6.3	<i>Načrtovan poslovni izid</i>	57
6.4	<i>Načrt prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti</i>	57
6.5	<i>Načrt prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka</i>	57

7	PLAN KADROV.....	58
7.1	Zaposlenost.....	58
7.2	Ostale oblike dela	58
7.3	Dejavnosti, oddane zunanjim izvajalcem	59
7.4	Izobraževanje, specializacije in pripravništva	59
8	PLAN INVESTICIJ IN VZDRŽEVALNIH DEL V LETU 2025	60
8.1	Plan investicij.....	60
8.2	Načrt vzdrževalnih del.....	60
8.3	Plan zadolževanja	61
9	PRILOGE	62

KAZALO TABEL

<i>Tabela 1: Plan notranjih revizij</i>	51
<i>Tabela 2: Plan revizij računovodskih izkazov</i>	51
<i>Tabela 3: Register obvladovanja poslovnih tveganj.....</i>	52
<i>Tabela 4: Merljivi cilji 2025.....</i>	53
<i>Tabela 5: Struktura posameznih vrst načrtovanih prihodkov v celotnih prihodkih v letu 2024</i>	55
<i>Tabela 6: Struktura posameznih vrst načrtovanih sredstev v celotnih odhodkih v letu 2025</i>	55
<i>Tabela 7: Načrtovani poslovni izid.....</i>	57

UVOD

Zavod Republike Slovenije za presaditve organov in tkiv Slovenija-transplant je od ustanovitve (2000) osrednja nacionalna ustanova, ki povezuje vse deležnike s področja presaditve delov človeškega telesa za namen zdravljenja. V skladu s statutom ter nacionalno zakonodajo je Slovenija-transplant odgovoren za razvoj, optimizacijo in racionalizacijo dejavnosti zdravljenja s presaditvijo, predvsem z ureditvijo donorskega programa in pridobivanjem organov in tkiv. Temeljne naloge zavoda so tudi:

- koordinacija pridobivanja organov in tkiv za presaditve;
- zagotavljanje sledljivosti, transparentnosti, kakovosti in varnosti v nacionalnem sistemu;
- vsakodnevno sodelovanje pri izmenjavi organov ter pri izmenjavi dobrih kliničnih praks in rezultatov (medicinskih in humanističnih) raziskav z mednarodno neprofitno fundacijo Eurotransplant, katere enakovredni član smo od leta 2002;
- ozaveščanje in informiranje različnih javnosti ter izobraževanje zdravstvenega osebja o darovanju in pridobivanju delov človeškega telesa z namenom zdravljenja.

V letu 2025 bomo nadaljevali po načrtani poti, s poudarkom na detekciji vseh morebitnih in možnih darovalcev. V ospredju bo še naprej zagotavljanje kakovosti in varnosti v donorskem programu. V nacionalnem donorskem programu bomo nadgrajevali ukrepe za izboljšave, ki jih zaznavamo na osnovi programa zagotavljanja kakovosti. Še vedno je prostor za optimizacijo detekcije umrlih darovalcev. Nadaljevali bomo tudi z rednim izobraževanjem v živo, ki predstavlja naše najmočnejše in pogosto tudi edino orodje za osveščanje strokovne javnosti. V letu 2024 smo v drugi polovici leta kreirali posebne vsebine, ki so eksplicitno namenjene osveščanju strokovne javnosti o detekciji darovalcev na OIM in Urgenci, vključno s programom darovanja po kontroliranem zastoju srca in dihanja. Poudarek je na pravočasnem vključevanju BTK v postopke zdravljenja ob koncu življenja. Nadaljevali bomo tudi s prenovo Pravilnika za ugotavljanje možganske smrti, kjer smo dali pobudo za temeljito prenovo z možnostjo uvedbe enotnega koncepta smrti (na ta način bi izpolnili pogoje tudi za začetek implementacije darovanja po nadzorovanem srčnem zastoju).

Po odobritvi sredstev za DIIP s strani MZ bomo v letošnjem letu pričeli s projektom celostne prenove informacijskega sistema zavoda. Osnovni namen projekta je izdelava sodobnega informacijskega sistema, ki bo nudil učinkovito, strokovno ustrezno (glede na potrebe zagotavljanja kakovosti, varnosti, preglednosti in sledljivosti organov in tkiv) in cenovno ugodno informacijsko podporo izvajanju poslovnih in strokovnih procesov znotraj zavoda, kakor tudi podporo postopkom za izvajanje donorskega programa in povezavam med donorskimi bolnišnicami in drugimi ustanovami, ki so vključene v transplantacijsko mrežo. Vse posodobitve sledijo zakonskim določbam in obveznostim, kot jih določa nacionalna zakonodaja na področju zdravljenja s presaditvijo organov in tkiv. Posodobitve sledijo tudi

zahtevam evropskih direktiv in najsodobnejšim strokovnim smernicam za izvajanje dejavnosti.

Na razvojno-raziskovalnem področju bomo nadaljevali z objavljanjem izvirnih in preglednih znanstvenih člankov ter umeščanjem v mednarodno strokovno skupnost. Z Eurotransplantom bomo nadaljevali z učinkovitim sodelovanjem v odborih, so-oblikovali bomo temeljne dokumente in spremljali razvoj na informacijskem področju, ki bo, med drugim zaradi zagotavljanja kompatibilnosti, zahteval prilagoditve na nacionalni ravni.

Intenzivno bomo delovali tudi v mednarodnem prostoru, saj nam takšna oblika sodelovanja bistveno olajša nadaljnji razvoj dejavnosti. Sodelujemo pri kreiranju priročnika, raznih priporočil, smernic in resolucij. Poleg tega sodelujemo pri pripravi evropske uredbe, ki bo omogočala kakovostno in transparentno delovanje na področju tkiv, celic in krvi. Nadaljevali bomo s sodelovanjem pri mednarodnih projektih, ki nam olajšujejo reševanje izzivov na nacionalni ravni s sooblikovanjem rešitev in izmenjevanjem dobrih praks. Dejavnost darovanja in zdravljenja s presaditvijo je namreč zelo hitro rastoča dejavnost v zdravstvu, ki zahteva ekspertno znanje. S sodelovanjem v mednarodnem prostoru zavod skrbi za hiter prenos najnovejših in najbolj učinkovitih praks v naš nacionalni prostor z ustreznimi prilagoditvami, ki so v skladu s trenutno veljavno zakonodajo.

Na področju komunikacije in ozaveščanja javnosti bomo ohranjali dobre odnose z mediji in komunicirali z javnostmi prek prenovljene spletne strani in družbenih omrežij (Facebook, Instagram). Kljub družbeni in zdravstveni krizi bomo s kredibilnim, neposrednim in rednim komuniciranjem ohranjali zaupanje v dejavnost in spodbujali k opredelitvi glede posmrtnega darovanja. Donorska in transplantacijska dejavnost sta bili že v preteklih letih pogosto izpostavljeni kot svetli točki v zdravstvu, in s tem bomo nadaljevali.

Pričujoči Program dela in finančni načrt je zasnovan v skladu z zakonodajo, določbami Ministrstva RS za zdravje in internimi akti zavoda Slovenija-transplant. Cilje smo zastavili realistično, a hkrati ambiciozno, saj si kljub težji situaciji v zdravstvu prizadevamo ohraniti sistem darovanja organov na spodobni ravni in hkrati slediti nadaljnjemu razvoju dejavnosti. Zavedamo se, da je zdravstvena situacija v marsičem negotova, a ne glede na ovire bomo poskušali realizirati zastavljene naloge. Prioritetno pa si bomo še naprej z vsemi močmi in odgovorno prizadevali, da bomo kljub kadrovskemu in prostorskemu pomanjkanju, izgorelosti zdravstvenih delavcev in občasni preobremenjenosti oddelkov za intenzivno medicino, zagotavljali izvajanje donorsko-transplantacijske dejavnosti v celotni nacionalni mreži na najvišjem možnem nivoju.

Andrej Gadžijev, dr. med.
Direktor in odgovorni zdravnik

I. PREDLOG FINANČNEGA NAČRTA ZA LETO 2024 VSEBUJE:

SPLOŠNI DEL:

Finančni načrt za leto 2025 na obrazcih po Pravilniku o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Uradni list RS, št. 115/02, 21/03, 134/03, 126/04, 120/07, 124/08, 58/10, 60/10 – popr., 104/10, 104/11, 86/16, 80/19 in 153/21):

- Finančni načrt prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov za leto 2025
- Finančni načrt prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka za leto 2025
- Finančni načrt prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti za leto 2025

POSEBNI DEL z obveznimi prilogami:

- Obrazec 1: Načrt prihodkov in odhodkov 2025
- Obrazec 2: Spremljanje kadrov 2025
- Obrazec 3: Načrt investicijskih vlaganj 2025
- Obrazec 4: Načrt vzdrževalnih del 2025
- Priloga – AJPES bilančni izkazi

II. OBRAZLOŽITEV FINANČNEGA NAČRTA ZA LETO 2025

1 OSNOVNI PODATKI O ZAVODU

Logotip:	 <p>slovenija transplant</p>
Ime:	Zavod Republike Slovenije za presaditve organov in tkiv Slovenija transplant
Kratko ime:	Slovenija-transplant
Naziv za poslovanje s tujino:	Institute for Transplantation of Organs and Tissues of the Republic of Slovenia Slovenija transplant
Sedež:	Zaloška cesta 7, 1000 Ljubljana
Identifikacijska številka za DDV:	53164563
Matična številka:	1594451
Šifra dejavnosti:	86.909 Druge zdravstvene dejavnosti
Šifra proračunskega uporabnika:	92770
Št. transakcijskega računa:	01100-6030927794
Telefon:	01 300 68 60
Telefaks:	01 300 68 66
Spletna stran:	www.slovenija-transplant.si
Ustanovitelj:	Vlada Republike Slovenije
Datum ustanovitve:	16. 10. 2000
Organi upravljanja:	Svet zavoda: PREDSTAVNIKI USTANOVITELJA: - Alek Valenčič - Karmen Leban Polanc - Samo Kodrin - Antonija Setničar PREDSTAVNIK ZAVAROVANCEV ZZS: - Igor Velušček

	<p>PREDSTAVNICA UPORABNIKOV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Breda Božnik <p>PREDSTAVNIK ZAPOSLENIH V SLOVENIJA-TRANSPLANTU:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dr. Boštjan Kušar – podpredsednik <p>Strokovni svet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - je trenutno v fazi sestave zaradi iskanja najbolj učinkovitih sodelujočih oseb
Dejavnost:	<p>Seznam dejavnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obdelava podatkov; - dejavnosti, povezane s podatkovnimi bazami; - raziskovanje in eksperimentiranje razvoja na področju naravoslovja in tehnologije; - raziskovanje in eksperimentiranje razvoja na področju družboslovja in humanistike; - druge zdravstvene dejavnosti.
Vodstvo, direktor:	Andrej Gadžijev, dr. med.

2 ZAKONSKE PODLAGE

2.1 Zakonske podlage za izvajanje dejavnosti zavodov

- Zakon o zavodih (Uradni list RS, št. 12/91, 8/96, 36/00 – ZPDZC, 127/06 – ZJZP),ž
- Zakon o zdravstveni dejavnosti (Uradni list RS, št. 23/05 – uradno prečiščeno besedilo, 15/08 – ZPacP, 23/08, 58/08 – ZZdrS-E, 77/08 – ZDZdr, 40/12 – ZUJF, 14/13, 88/16 – ZdZPZD, 64/17, 1/19 – odl. US, 73/19, 82/20, 152/20 – ZZUOOP, 203/20 – ZIUPOPDVE, 112/21 – ZNUPZ, 196/21 – ZDOsk, 100/22 – ZNUZSZS, 132/22 – odl. US, 141/22 – ZNUNBZ, 14/23 – odl. US in 84/23 – ZDOsk-1),
- Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUTPG, 91/07, 76/08, 62/10 – ZUPJS, 87/11, 40/12 – ZUJF, 21/13 – ZUTD-A, 91/13, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 111/13 – ZMEPIZ-1, 95/14 – ZUJF-C, 47/15 – ZZSDT, 61/17 – ZUPŠ, 64/17 – ZZDej-K, 36/19, 189/20 – ZFRO, 51/21, 159/21, 196/21 – ZDOsk, 15/22, 43/22, 100/22 – ZNUZSZS, 141/22 – ZNUNBZ, 40/23 – ZČmIS-1 in 78/23),
- Zakon o zdravniški službi (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 15/08 – ZPacP, 58/08, 107/10 – ZPPKZ, 40/12 – ZUJF, 88/16 – ZdZPZD, 40/17, 64/17 – ZZDej-K, 49/18, 66/19 in 199/21),

2.2 Zakonske in druge pravne podlage za pripravo finančnega načrta

- Zakon o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617, 13/18, 195/20 – odl. US, 18/23 – ZDU-10 in 76/23),
- Zakon o računovodstvu (Uradni list RS, št. 23/99, 30/02 – ZJF-C in 114/06 – ZUE),
- Zakon o preglednosti finančnih odnosov in ločenem evidentiranju različnih dejavnosti (Uradni list RS, št. 33/11),
- Navodilo o pripravi finančnih načrtov posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov (Uradni list RS, št. 91/00 in 122/00),
- Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Uradni list RS, št. 115/02, 21/03, 134/03, 126/04, 120/07, 124/08, 58/10, 60/10 – popr., 104/10, 104/11, 86/16, 80/19 in 153/21),
- Pravilnik o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Uradni list RS, št. 112/09, 58/10, 104/10, 104/11, 97/12, 108/13, 94/14, 100/15, 84/16, 75/17, 82/18, 79/19, 10/21, 203/21 in 158/22),
- Pravilnik o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava (Uradni list RS, št. 134/03, 34/04, 13/05, 138/06, 120/07, 112/09, 58/10, 97/12, 100/15, 75/17 in 82/18),

- Pravilnik o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev (Uradni list RS, št. 45/05, 138/06, 120/07, 48/09, 112/09, 58/10, 108/13 in 100/15),
- Pravilnik o določitvi neposrednih in posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov (Uradni list RS, 46/03),
- Pravilnik o postopkih za izvrševanje proračuna Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 50/07, 61/08, 99/09 – ZIPRS1011, 3/13, 81/16, 11/22, 96/22, 105/22 – ZZNŠPP, 149/22 in 106/23),
- Navodilo v zvezi z razmejitvijo dejavnosti javnih zdravstvenih in lekarniških zavodov na javno službo in tržno dejavnost Ministrstva za zdravje (št. 0140-114/2022/3 z dne 19. 5. 2022)

2.3 Zakonske in druge pravne podlage za delovanje zavoda Republike Slovenije za presaditve organov in tkiv Slovenija transplant

- Zakon o pridobivanju in presaditvi delov človeškega telesa zaradi zdravljenja (Uradni list RS, št. 56/15),
- Zakon o kakovosti in varnosti človeških tkiv in celic, namenjenih za zdravljenje (Uradni list RS, št. 61/07 in 56/15 – ZPPDČT),
- Zakon o zdravljenju neplodnosti in postopkih oploditve z biomedicinsko pomočjo (Uradni list RS, št. 70/00 in 15/17 – DZ),
- Pravilnik o opredelitvi v zvezi z darovanjem delov človeškega telesa (Uradni list RS, št. 29/17),
- Pravilnik o uvrstitvi oseb na čakalni seznam zaradi zdravljenja s presaditvijo človeškega telesa (Uradni list RS, št. 85/16),
- Pravilnik o nalogah transplantacijskih koordinatorjev (Uradni list RS, št. 42/16),
- Pravilnik o vsebini programov izobraževanja in usposabljanja za posamezne postopke preskrbe z organi (Uradni list RS, št. 21/16),
- Pravilnik o načinu konzerviranja in postopkih prevoza človeških organov (Uradni list RS, št. 12/16),
- Pravilnik o sledljivosti in uničenju človeških organov namenjenih za presaditev ter o nacionalni identifikacijski številki (Uradni list RS, št. 76/15),
- Pravilnik o poročanju in obvladovanju hudih neželenih dogodkov in hudih neželenih reakcij pri ravnanju s človeškimi organi (Uradni list RS, št. 76/15),
- Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o sledljivosti človeških tkiv in celic ter izdelkov in materialov, ki prihajajo v stik s tkivi in celicami (Uradni list RS, št. 17/15),
- Pravilnik o spremembah Pravilnika o darovanju in pridobivanju človeških tkiv in celic (Uradni list RS, št. 79/14),
- Pravilnik o sprejemu, obdelavi, shranjevanju, sprostitvi in razdeljevanju človeških tkiv in celic (Uradni list RS, št. 70/08),

- Pravilnik o sledljivosti človeških tkiv in celic ter izdelkov in materialov, ki prihajajo v stik s tkivi in celicami (Uradni list RS, št. 70/08),
- Pravilnik o pogojih in postopku za uvoz in izvoz ter vnos in iznos človeških tkiv in celic (Uradni list RS, št. 70/08),
- Pravilnik o darovanju in pridobivanju človeških tkiv in celic (Uradni list RS, št. 70/08),
- Pravilnik o postopkih zbiranja, shranjevanja in uporabe krvotvornih matičnih celic (Uradni list RS, št. 104/03),
- Pravilnik o načinu delovanja in pogojih za razvoj nacionalnega programa zdravljenja s presaditvijo krvotvornih matičnih celic in načinu delovanja registra nesorodnih dajalcev krvotvornih matičnih celic (Uradni list RS, št. 75/03),
- Pravilnik o načinu varstva osebnih podatkov dajalcev in prejemnikov delov človeškega telesa zaradi zdravljenja (Uradni list RS, št. 75/03),
- Pravilnik o načinu povezovanja s sorodnimi tujimi in mednarodnimi organizacijami in izmenjavi delov človeškega telesa z drugimi državami (Uradni list RS, št. 70/03),
- Pravilnik o sestavi, načinu imenovanja in pravilih za delovanje Etične komisije za presaditve (Uradni list RS, št. 30/02),
- Pravilnik o postopku obveščanja o smrti oseb, ki pridejo v poštev kot dajalci delov človeškega telesa zaradi presaditve (Uradni list RS, št. 85/01),
- Pravilnik o medicinskih merilih, načinu in postopku ugotavljanja možganske smrti ter sestavi komisije za ugotavljanje možganske smrti (Uradni list RS, št. 70/01),
- Pravilnik o histovigilanci (Uradni list RS, št. 47/17),
- Pravilnik o pogojih za izdajo dovoljenja za opravljanje dejavnosti preskrbe s človeškimi tkivi in celicami (Uradni list RS, št. 31/17),
- Pravilnik o obrazcu izjave o privolitvi v postopek oploditve z biomedicinsko pomočjo (Uradni list RS, št. 5/03),
- Pravilnik o obrazcih o pisni privolitvi darovalke in darovalca spolnih celic (Uradni list RS, št. 5/03),
- Pravilnik o sestavi in vsebini poročila o postopkih oploditve z biomedicinsko pomočjo (Uradni list RS, št. 5/03),
- Zakon o zdravstvenih ukrepih pri uresničevanju pravice do svobodnega izločanja o rojstvu otrok (Uradni list RS, št. 11/77),
- Zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih (Uradni list RS, št. 69/04 – uradno prečiščeno besedilo, 101/07 – odl. US, 90/11 – odl. US, 84/12 – odl. US, 82/15 – odl. US in 15/17 – DZ).

2.4 Interni akti zavoda

- Navodila za likvidacijo faktur in obračun stroškov dela,
- Navodilo o načinu oddaje javnega naročila male vrednosti,
- Navodilo za delo v zvezi z izdajo soglasja za delo pri drugem delodajalcu,
- Pravila o disciplinski in odškodninski odgovornosti,

- Pravila o službenih odsotnostih izven sedeža Zavoda RS za presaditve organov in tkiv Slovenija transplant,
- Poslovnik o delu SZ,
- Pravilnik o CTK in o mentorstvu,
- Pravilnik o delovnem času,
- Pravilnik o določitvi vrste in števila mest, na katerih se opravlja dežurstvo,
- Pravilnik o ukrepih delodajalca za zaščito delavcev pred nadlegovanjem ter trpinčenjem na delovnem mestu,
- Pravilnik o načinu spremljanja in izdajanja ter sledenja prispele in izdane pošte in prejetih in izdanih dokumentov,
- Pravilnik o notranjem revidiranju,
- Pravilnik o ocenjevanju in nagrajevanju delovne uspešnosti,
- Pravilnik o opravljanju dela na domu,
- Pravilnik o organizaciji in sistemizaciji delovnih mest,
- Pravilnik o postopkih in ukrepih za varstvo zaupnih in osebnih podatkov ter dokumentarnega gradiva,
- Pravilnik o računovodstvu,
- Pravilnik o službenih odsotnostih,
- Pravilnik o uporabi finančnih sredstev pridobljenih od mednarodne fundacije Eurotransplant,
- Pravilnik o uporabi mobilnih službenih telefonov,
- Pravilnik o varstvu osebnih podatkov,
- Pravilnik o videonadzoru,
- Pravilnik za volitve SZ5

3 OSNOVNA IZHODIŠČA ZA SESTAVO FINANČNEGA NAČRTA ZA LETO 2025

Pri sestavi finančnega načrta za leto 2024 smo upoštevali naslednja izhodišča:

- dopis Ministrstva za zdravje – Izhodišča za pripravo finančnih načrtov za leto 2025,
- Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2025 in 2026 (ZIPRS2526) (Uradni list RS, št. 104/24),
- Zakon o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela v javnem sektorju za leti 2020 in 2021 ter izredni uskladitvi pokojnin (ZUPPJS2021) (Uradni list RS, št. 75/19 in 139/20),
- Uredba o načinu priprave kadrovskih načrtov posrednih uporabnikov proračuna in metodologiji spremljanja njihovega izvajanja za leti 2024 in 2025 (Uradni list RS, št.),
- Kolektivna pogodba za javni sektor s spremembami v aneksih,
- Aneks h Kolektivni pogodbi za negospodarsko dejavnost v RS,
- Zakon o sistemu plač v javnem sektorju (ZSPJS) (Uradni list RS, št. 108/09 – uradno prečiščeno besedilo, 13/10, 59/10, 85/10, 107/10, 35/11 – ORZSPJS49a, 27/12 – odl. US, 40/12 – ZUJF, 46/13, 25/14 – ZFU, 50/14, 95/14 – ZUPPJS15, 82/15, 23/17 – ZDOdv, 67/17, 84/18, 204/21 in 139/22).

Pri izdelavi finančnega načrta 2025 smo upoštevali tudi ključne agregate Jesenske napovedi gospodarskih gibanj 2024 Urada za makroekonomske analize in razvoj, ki so za leto 2025 naslednje (rasti so izražene v %):

- realna rast bruto domačega proizvoda	2,4 %
- nominalna rast povprečne bruto plače na zaposlenega	6,6 %
o od tega v javnem sektorju	7,1 %
- realna rast povprečne bruto plače na zaposlenega	3,2 %
o od tega v javnem sektorju	3,7 %
- nominalna rast prispevne osnove (mase plače)	7,1 %
- letna stopnja inflacije ($\text{december}_t/\text{december}_{t-1}$)	3,3 %
- inflacija (povprečje leta)	3,3 %

4 PRIKAZ LETNIH CILJEV ZAVODA V LETU 2025

4.1 Naloge Slovenija-transplanta, ki izhajajo iz zakonodaje

Naloge prikazujemo po posameznih področjih, in sicer:

- donorski program,
- povezovanje s transplantacijskim programom,
- zagotavljanje kakovosti, varnosti, sledljivosti in preglednosti donorske in transplantacijske dejavnosti,

4.2 Donorski program

Osnovne naloge Slovenija-transplanta, ki izhajajo iz 40. člena Zakona o pridobivanju in presaditvi delov človeškega telesa zaradi zdravljenja (Uradni list RS, št. 56/15, v nadaljevanju ZPPDČT), so:

- strokovni nadzor s svetovanjem donorskim in transplantacijskim centrom v zvezi z vzpostavitvijo in posodabljanjem sistema za kakovost in varnost organov;
- imenovanje pooblaščenih oseb za zbiranje opredelitev darovalcev za časa življenja;
- izdajanje ustreznih strokovnih smernic donorskim in transplantacijskim centrom, ki so vključeni v katerokoli stopnjo postopka od darovanja do presaditve ali uničenja;
- usklajevanje delovanja donorskih in transplantacijskih centrov ter transplantacijskih koordinatorjev;
- sodelovanje pri proučevanju medicinskih, pravnih, etičnih, ekonomskih in socialnih vprašanj pridobivanja in presaditve;
- koordinacija dejavnosti pridobivanja, presaditve in uničenja med donorskimi in transplantacijskimi centri, laboratoriji, izvajalci prevoza organov, evropsko organizacijo za izmenjavo organov, s katero je sklenjen sporazum, in mednarodnimi organizacijami za izmenjavo organov;
- zagotavljanje 24-urne dosegljivosti centralnih transplantacijskih koordinatorjev;
- seznanjanje javnosti s pomenom darovanja za časa življenja in po smrti zaradi presaditve drugi osebi.

Naloge Slovenija-transplanta na podlagi Zakona o kakovosti in varnosti človeških tkiv in celic, namenjenih za zdravljenje (Uradni list RS, št. 61/07 in 56/15 – ZPPDČT, v nadaljevanju ZKVČTC) so:

- promocijske dejavnosti in obveščanje javnosti za podporo darovanja tkiv in celic.

4.3 Povezovanje s transplantacijskim programom

Osnovne naloge Slovenija-transplanta, ki izhajajo iz 40. člena ZPPDČT, so:

- vodenje čakalnih seznamov prejemnikov,
- sodelovanje z Eurotransplantom,
- koordinacija presaditve organov,
- zbiranje in analiziranje podatkov o neuporabljenih organov,
- zbiranje in analiziranje podatkov o neželenih dogodkih in reakcijah,

- svetovanje transplantacijskim centrom.

4.4 Zagotavljanje kakovosti, varnosti, sledljivosti in preglednosti donorske in transplantacijske dejavnosti na osnovi zahteve za zbiranje podatkov

Osnovne naloge Slovenija-transplanta, ki izhajajo iz 40. člena ZPPDČT, so:

- upravljanje sistema za poročanje o hudih neželenih dogodkih in hudih neželenih reakcijah ter obvladovanje takih primerov;
- nadzor nad izmenjavo organov z drugimi državami članicami Evropske unije in tretjimi državami;
- vzpostavitev in upravljanje centralnega registra;
- vodenje evidence o dejavnosti donorskih in transplantacijskih centrov, vključno s številom živih in mrtvih darovalcev, o vrstah in številu odvzetih in presajenih ali drugače odstranjenih organov v skladu s tem zakonom in predpisi o varstvu osebnih podatkov;
- vzpostavitev sistema dodeljevanja in uporabe nacionalne identifikacijske številke;
- vzpostavitev in upravljanje zbirke podatkov o opredeljenih darovalcih;
- vzpostavitev in upravljanje evidence o izdanih dovoljenjih donorskim in transplantacijskim centrom ter evidence o bolnišničnih transplantacijskih koordinatorjih, centralnih transplantacijskih koordinatorjih in kliničnega transplantacijskega koordinatorja;
- dograjevanje in vzdrževanje osrednjega informacijskega sistema za dejavnost pridobivanja, presaditve in uničenja;
- zagotavljanje dograjevanja registra nesorodnih darovalcev kostnega mozga v sodelovanju z Zavodom Republike Slovenije za transfuzijsko medicino;
- priprava in objava letnega poročila o dejavnostih preskrbe z organi na državni ravni in poročanje pristojnim organom Evropske unije ali državam članicam Evropske unije.

- Naloge Slovenija-transplanta na podlagi ZKVČTC so:
- vodenje osrednjega informacijskega sistema za transplantacijsko dejavnost, ki izhajajo iz zakona o kakovosti in varnosti človeških celic in tkiv namenjenih za zdravljenje,
- priprava sprotnih poročil za tkiva in celice in letno poročilo o dejavnostih, ki se izvajajo po zakonu o celicah in tkivih,
- ustanovitev in vzdrževanje javno dostopnega registra za tkiva in celice s podatki o dejavnostih ustanov za tkiva in celice,
- zbiranje podatkov za vodenje sistema histovigilance, torej s sistemom organiziranih postopkov nadzora v zvezi z ugotavljanjem, sporočanjem in zbiranjem podatkov o hudih nezaželenih dogodkih ali reakcijah pri darovalcih ali prejemnikih tkiv in celic ter njihovo epidemiološko spremljanje.

4.5 Povzetek letnih ciljev za leto 2025

POVZETEK CILJEV ZA LETO 2025

1. Zagotavljanje preskrbe z organi in tkivi v skladu z zahtevami za kakovost in varnost bolnikov, kljub številnim varnostnim omejitvam in krizi v zdravstvu. Sprotno sodelovanje pri izmenjavi organov in dobrih kliničnih praks z mednarodno neprofitno fundacijo Eurotransplant. Ohraniti stabilnost na področju donorske dejavnosti s ciljem 20 - 30 aktivnih darovalcev / milijon prebivalcev.
2. Strokovno svetovanje in tesnejše sodelovanje z donorskimi bolnišnicami z nadaljnjo implementacijo aktivne detekcije in programa ICOD (Intensive Care facilitation on Organ Donation), optimizacijo časa trajanja celotnega procesa darovanja ter uvedbo enotnih svetovnih smernic pri postopkih ugotavljanja možganske smrti,
3. Prehod na aktivno detekcijo, ki jo bo na vseh OIM in v Urgentnih centrih izvajal lokalni BTK s svojimi namestniki, širjenje notranje revizije na vstopne točke za izvajanje programa ICOD (Urgentni centri donorskih bolnišnic) ter hiter odziv na ugotovljene ovire v samem procesu pridobivanja organov in tkiv.
4. Dograjevanje biovigilančnega sistema in izvajanje aktivnosti v sklopu HND/R (Hudih Neželenih Dogodkov in/ali Reakcij).
5. Začetek postopkov popolne prenove informacijskega sistema zavoda (POT in iQAP) s poudarkom na sodobnih izvedbah programov z novimi rešitvami predvsem na področju integracije z vsemi sodelujočimi ustanovami (projekt v sklopu DIIP za 24 mesecev)
6. Izobraževanje zdravstvene javnosti, usmerjeno na aktivno detekcijo, vpeljavo programov ICOD in kontroliranega DCD darovanja, priprava letnega načrta izobraževanj s preprostimi in učinkovitimi rešitvami, ki upoštevajo trenutno stanje v zdravstvu in priprava gradiv za izvajanje izobraževanj.
7. Priprava kompleksne in obsežne strategije za uspešno implementacijo kontroliranega DCD darovanja, v katero sodi tudi aktivno sodelovanje pri pripravi etičnih smernic, ki se nanašajo na terapevtske pristope ob koncu življenja. Priprava pravilnika za kontrolirano DCD darovanje, pobuda za zakonske dopolnitve/spremembe.
8. Urejanje dokumentacije in podatkov za zagotavljanje transparentnosti in sledljivosti, kakovosti in varnosti sistema in dejavnosti.
9. Upravljanje in vodenje registrov ter izmenjava podatkov z ET in drugimi evropskimi državami.
10. Kontinuirano komuniciranje prek medijev, transparentno poročanje o naših aktivnostih prek nove spletne strani zavoda in družbenih omrežij. Izdelava strategije za doseg čim širše splošne javnosti s ciljem usmeritve na našo spletno stran. Redne objave kvartalnega spletnega novičnika za strokovno javnost. Usmerjeno sodelovanje z društvi pacientov.
11. Sodelovanje in povezovanje z odgovornimi organizacijami in strokovnimi združenji v mednarodnem okolju.
12. Evropska komisija in Slovenija-transplant v vlogi Odgovorne ustanove za področje pridobivanja in presaditve organov in tkiv.
13. Spodbujanje razvoja dejavnosti z izpeljavo internih in mednarodnih projektov.
14. Objavljanje strokovnih in znanstvenih člankov.

15. Kontinuirano sodelovanje s Centrom za transplantacijsko dejavnost v UKC Ljubljana in prejemniškimi centri v UKC Ljubljana.
16. Usklajevanje aktivnosti za razvoj donorske in transplantacijske dejavnosti v Republiki Sloveniji z Ministrstvom za zdravje in drugimi odgovornimi telesi, registracija zdravstvene dejavnosti,
17. Pozitivno poslovanje zavoda.
18. Elektronsko arhiviranje dokumentacije.
19. GDPR, vključno z DPIA in DSA
20. Reorganizacija dela Centralnih transplantacijskih koordinatorjev – kadrovske menjave, redno zaposleni v ekipi, večizmensko delo, kontinuiteta pri administrativnih postopkih, zagotavljanje sprotne statistične obdelave podatkov, vzpostavitev sistema kakovosti na področju koordinacije donorsko-transplantacijske dejavnosti.
21. V lasten tim usmerjene aktivnosti (podpora, team-building, strokovni kolegiji, brainstorming, delo od doma, sprostivne dejavnosti, povezovanje, asertivna komunikacija, ...)

4.5.1 Zagotavljanje preskrbe z organi in tkivi v skladu z zahtevami za kakovost in varnost bolnikov, kljub številnim varnostnim omejitvam in krizi v zdravstvu. Sprotno sodelovanje pri izmenjavi organov in dobrih kliničnih praks z mednarodno neprofitno fundacijo Eurotransplant. Ohraniti stabilnost na področju donorske dejavnosti s ciljem 20 - 30 aktivnih darovalcev / milijon prebivalcev.

Sproti bomo reševali morebitne ovire in se ustrezno prilagajali spremembam v varnostnih protokolih domačih in tujih donorskih centrov pri izmenjavi organov in tkiv med državami Eurotransplanta (zaradi občasno zaprtih letališč, omejenih letalskih linij ipd., saj se soočamo tudi z različnimi logističnimi težavami). Ponovno si bomo prizadevali za podaljšano odprtje letališča Edvarda Rusjana v Mariboru, saj je letališče JP Ljubljana pogosto zaprto zaradi vzdrževalnih del in prenove. Z odgovornimi osebami z mariborskega letališča bomo še enkrat pregledali dopis za Ministrstvo za infrastrukturo, ga po potrebi dopolnili in ga ponovno posredovali Ministrstvu za zdravje.

Koordinirali bomo dejavnosti pridobivanja, presaditve in uničenja organov med donorskimi in transplantacijskimi centri, laboratoriji, izvajalci prevoza organov, evropsko organizacijo za izmenjavo organov Eurotransplant, s katero je sklenjen sporazum, in mednarodnimi organizacijami za izmenjavo organov. Dejavnost se izvaja z zagotavljanjem 24-urne dosegljivosti centralnih transplantacijskih koordinatorjev. Delo bo opravljeno v skladu z normativi in zahtevami za kakovostno in varno ravnanje z organi in tkivi in izobraževanjem novih sodelavcev tudi v letu 2025.

Dobre kazalnike kakovosti, kjer bo v letu 2025 glede na splošno krizo v zdravstvu v ospredju predvsem stabilizacija števila primernih, posledično pa tudi aktivnih in dejanskih darovalcev na milijon prebivalcev, bomo dosegli:

- na osnovi tesnejšega sodelovanja z bolnišničnimi transplantacijskimi koordinatorji (BTK) in člani njihove delovne skupine, vodstvi donorskih bolnišnic, zdravniki ter ostalimi zdravstvenimi delavci na Oddelkih za intenzivno medicino (v nadaljevanju OIM) in v Urgentnih centrih ter strokovnjaki, ki so odgovorni za razvoj in izvajanje posameznih programov za presaditve;
- s stalnim sodelovanjem med strokovnjaki in odgovornimi osebami za izmenjavo organov v Republiki Sloveniji in na mednarodnem nivoju (Eurotransplant),
- z aktivnim so-oblikovanjem strokovnih smernic, ki jih pripravlja Eurotransplant;
- s koordinacijo vseh aktivnosti, povezanih s pridobivanjem organov in tkiv na nacionalni in mednarodni ravni;
- z nadzorom nad učinkovitostjo donorskega programa v donorskih bolnišnicah po metodi QAP, to je z analizami rezultatov, s sestanki v sklopu zunanje revizije in z uvedbo potrebnih korekcijskih ukrepov;
- z rednim izobraževanjem zdravstvene javnosti, ki s številnimi deležniki sodeluje pri optimizaciji donorsko-transplantacijskega sistema;
- z uspešnim sodelovanjem z družvi pacientov in z osveščanjem splošne in strokovne javnosti o rezultatih našega dela, tudi preko prenovljene spletne strani zavoda;
- z izboljšavami in nadaljnjo optimizacijo interne komunikacije in spletne izmenjave občutljivih dokumentov s sodelujočimi v nacionalni donorski mreži prek spletnih orodij (Zoom in InDoc EDGE);
- z dosledno uporabo sodobnih smernic, ki so zapisane v priročniku o kakovosti in varnosti organov za presaditev in ga pripravlja skupina strokovnjakov CD-P-TO v okviru direktorata EDQM v Svetu Evrope.

V donorskem programu se bomo še naprej osredotočali na zmanjšanje števila zavrnitev svojcev za darovanje. Za izvajalce, ki opravljajo pogovor s svojci, bomo organizirali skupni tečaj na osnovnem in naprednem nivoju. V letošnjem letu bo poudarek na voditeljih določenih verskih skupnosti.

4.5.2 Strokovno svetovanje in tesnejše sodelovanje z donorskimi bolnišnicami z nadaljnjo implementacijo aktivne detekcije in programa ICOD (Intensive Care facilitation on Organ Donation), optimizacijo časa trajanja celotnega procesa darovanja, ter uvedbo enotnih svetovnih smernic pri postopkih ugotavljanja možganske smrti.

V vseh donorskih bolnišnicah bomo nadaljevali s spodbujanjem k izvajanju dejavnosti v skladu z organizacijsko shemo, ki je bila predstavljena na sestankih z vodstvi bolnišnic, bolnišničnimi koordinatorji (BTK) in ostalimi izvajalci donorskega programa konec leta 2018. Ob obnovljeni organizacijski shemi smo spremenili nagrajevanje za izvajanje dejavnosti in v

letu 2025 bomo izvedli ustrezne finančne stimulacije vseh sodelujočih izvajalcev. V skladu z novo pogodbo je za konkretno delo z aktivnim darovalcem predvideno plačilo za BTK (in pomočnike) po opravljenem primeru. Za lokalno spodbujanje donorske dejavnosti skupaj z osveščanjem o pravočasni detekciji možnih darovalcev, pripravo mesečnega poročila in sprotnim pošiljanjem podatkov o umrlih pacientih v InDoc EDGE in iQAP, pa bo BTK od leta 2025 dalje prejemal mesečni honorar v skladu z doseženimi rezultati iz preteklega leta in ločeno še honorar za natančno izvedeno notranjo revizijo po primeru. Pogoj za vsa tri izplačila (v skladu s pogodbo) je pravočasno oddano mesečno poročilo in zahtevani podatki v programih POT in iQAP. Nefinančni načini stimulacije so povabila na izobraževanja (kot slušatelji ali predavatelji), skupni sestanki, priprave na notranjo in zunanjo revizijo, obiski donorskih bolnišnic in seznanjanje vodstev bolnišnic z rezultati dela, uradna pohvala BTK-jev in ob izjemnih dosežkih celotnega tima zdravnikov in tima zdravstvene nege iz določenega OIM, objava izjemnih rezultatov dela v našem kvartalnem novičniku, na naši prenovljeni spletni strani in v letnem poročilu, vključevanje v mednarodne projekte, v katerih sodeluje oz. jih vodi Slovenija-transplant in druge oblike druženja.

Svetovanje donorskim centrom bo še naprej potekalo sproti v primeru možnega mrtvega darovalca (MMD) in enkrat letno v sklopu zunanje revizije, ko se z rezultati dela, potencialom za darovanje, možnimi ovirami in njihovimi predvidenimi rešitvami na sestanku v živo seznanijo vodstva donorskih centrov (vodstvo donorske bolnišnice, vodstvo vseh OIM in BTK s pomočniki).

V letu 2025 bomo nadaljevali s sodelovanjem pri pripravi in upoštevanju EU smernic. Kot temeljno referenčno gradivo za vse sodelujoče v donorskem programu že dlje časa priporočamo, uporabljamo in distribuiramo smernice, ki so pripravljene v odboru Sveta Evrope CD-P-TO (European Committee on Organ Transplantation) in sicer v obliki referenčnega priročnika Guide to the Quality and Safety of Organs for Transplantation in Guide to the Quality and Safety of Tissues and Cells for Transplantation. Zadnja verzija priročnika za organe je izšla v letu 2022 in je v elektronski obliki dostopna vsem uporabnikom preko zbirke dokumentov za profesionalno uporabo v InDoc EDGE. V letu 2025 bo izšla posodobljena verzija smernic, kjer sodelujemo kot soavtorji. O pomembnejših novostih bomo donorske centre sproti obveščali na skupnih spletnih konferencah, preko novičnika, na spletni strani in družbenih omrežjih. Občutljivih informacij ne bomo razširjali prek javnih/odprtih komunikacijskih kanalov, pač pa v skladu z GDPR preko strogo varovanih kanalov le do pooblaščenih oseb.

Slovenija-transplant je odgovoren za celotno preglednost, obseg in sprotno posodabljanje celotne dokumentacije v orodju InDoc EDGE. O vseh spremembah sproti obveščamo vse uporabnike zbirke. Dodatno usklajevanje bo v letu 2025 potekalo v obliki spletnih konferenc.

Implementacijo takega načina usklajevanja dejavnosti smo uvedli že marca leta 2020. Načrtujemo tudi nadaljnjo razširitev uporabe platforme InDoc EDGE za uvajanje brezpapirnega poslovanja in sprotnega arhiviranja dokumentacije zavoda. V letu 2025 in 2026 predvidevamo elektronsko arhiviranje celotne dokumentacije zavoda.

Nadaljevali bomo z implementacijo aktivne detekcije in programa ICOD (Intensive Care facilitation on Organ Donation), ki se je že v zadnjih treh letih izjemno uspešno izvajal v nekaterih večjih bolnišnicah.

Na področju koordinacije multiorganskega odvzema si bomo še naprej prizadevali k dodatni poenostavitvi določenih postopkov.

V letu 2025 bomo nadaljevali s prenovo pravilnika o dokazovanju možganske smrti kot člani delovne skupine (DS), ki se je že trikrat sestala na MZ. V letošnjem letu si želimo usklajene koordinacije med DS in MZ s ciljem realizacije prenove, kar bi predstavljalo predpogoj za pospešen razvoj donorsko-transplantacijskega programa v RS.

4.5.3 Prehod na aktivno detekcijo, ki jo bo na vseh OIM in v Urgentnih centrih izvajal lokalni BTK s svojimi namestniki, širjenje notranje revizije na vstopne točke za izvajanje programa ICOD (Urgentni centri donorskih bolnišnic) ter hiter odziv na ugotovljene ovire v samem procesu pridobivanja organov in tkiv.

V letu 2025 bomo nadaljevali z nadzorom nad učinkovitostjo in kakovostjo izvajanja donorskega programa z uporabo metode Quality assurance programme (QAP).

Na podlagi informacij, ki jih je pridobila razširjena skupina zunanjih revizorjev, bomo v letu 2025 začeli z nadgradnjo programa iQAP. Sistem je zasnovan po sekvenci dogodkov in postopkov, kot se izvajajo v španskem modelu delovanja. Sistem beleženja dogodkov želimo bolj približati našim revizijskim postopkom in nacionalnim strokovnim protokolom. V letu 2025 načrtujemo, da bomo v sodelovanju z BTK-ji celoten program približali aktivni detekciji, ki se že izvaja v nekaterih donorskih bolnišnicah. Cilj je tudi zagotoviti, da bi program omogočal bolj natančno beleženje več vmesnih postopkov, ravni posameznega dejanja in specifikacij kontraindikacij za darovanje. Program bo v posodobljeni obliki omogočal tudi direkten izpis mesečnega poročila iz podatkov, ki jih bo posamezen BTK vnašal v program in predstavljal trdno osnovo za statistično poročanje o dejanski donorski dejavnosti, od detekcije morebitnih in možnih darovalcev dalje. Tako bomo imeli na voljo hitre in zanesljive podatke o donorski dejavnosti v posameznem donorskem centru, kar nam bo omogočalo natančnejše analize in še hitrejši odziv na morebitne ovire.

Za posredovanje zaupnih podatkov, potrebnih za namene zunanje revizije, bomo tudi v letu 2025 uporabljali zbirko podatkov InDoc EDGE Slovenija-transplant, ki je s svojimi vsebinami v pomoč vsem BTK za sprotno delo.

Zunanje revizije bomo v letu 2025 izvajali Barbara Hudournik, dr. med., Irena Gregorčič, dr. med. in Andrej Gadžijev, dr. med. S tričlansko komisijo bomo nadaljevali s sprotnimi revizijami na podlagi pridobljenih mesečnih poročil, odpustnic umrlih pacientov, posredovanih preko InDoc EDGE, in vseh podatkov, ki jih v program iQAP sproti vnašajo BTK-ji. Na ta način bomo vzdrževali sistem semiurgentnega odzivanja na ugotovljene ovire v samem procesu detekcije možnih darovalcev v nacionalni mreži donorskih bolnišnic, z možnostjo takojšnjega posveta z vodstvi bolnišnic in odgovornimi zdravniki za donorsko dejavnost ter skupnimi iskanji najprimernejših rešitev.

4.5.4 Dograjevanje biovigilančnega sistema in izvajanje aktivnosti v sklopu HND/R (Hudih Neželenih Dogodkov in/ali Reakcij).

V letu 2025 je potrebno izvesti analizo novih smernic Sveta Evrope (EDQM) za področje biovigilance in pripraviti posodobitev obstoječega izobraževanja za vse deležnike (osebje) na področju preskrbe delov človeškega telesa, tj. organi, tkiva in celice. V drugi polovici leta nameravamo povabiti odgovorne osebe donorskih bolnišnic, donorskih centrov in ostalih ustanov za tkiva in celice na enodnevno delavnico s predstavitevjo celotnega biovigilančnega sistema. Naloga je večplastna, saj je potrebno v zdravstvenem osebju vzgojiti kulturo zaznavanja nepričakovanih odklonov, ki lahko pomenijo večje tveganje za zdravje bolnikov in zdravstvenega osebja. Gre za stalno nalogo, kajti opažamo, da je poročanje še vedno prenizko glede na študije iz EU projekta EUSTITE.

4.5.5 Začetek postopkov popolne prenove informacijskega sistema zavoda (POT in iQAP) s poudarkom na sodobnih izvedbah programov z novimi rešitvami predvsem na področju integracije z vsemi sodelujočimi ustanovami (projekt v sklopu DIIT za 24 mesecev)

Spletna aplikacija Nacionalni program za tkiva in celice

Do novembra preteklega leta (2023) je bila dokončana in testiranja nova aplikacija za poročanje o pridobivanju, obdelavi, razdeljevanju, uporabi ali uničenju tkiv in celic. V tem času je bilo izvedeno izobraževanje strokovnjakov, ki to aplikacijo tudi uporabljajo. Vendar

pa zaradi daljše bolniške odsotnosti izobraževanje ni bilo izvedeno v vseh ustanova za tkiva in celice, ki imajo dovoljenje JAZMP.

V letu 2024 smo naleteli na konkretno težavo (ki je prisotna že od prej) - Vodstvo v nekaterih ustanovah zavrača in prepoveduje svojemu kadru uporabo spletne aplikacije, čeprav so zakonsko to dolžni početi. Zaradi neodzivnosti JAZMP, ki je tudi v takih primerih odgovorna za inšpekcijski nadzor (obveščamo jih že vrsto let, še posebej od marca 2024 naprej) je izvedba spletne aplikacije zastala in je nadaljnja uporaba ogrožena.

V letu 2025 si bomo kljub zgoraj naštetim oviram prizadevali za ureditev razmer na področju, ki ga pokriva naša prenovljena aplikacija. Nadaljevali bomo z implementacijo po odgovornih ustanovah in sprotno podporo uporabnikom aplikacije. Z JAZMP želimo organizirati poseben sestanek z namenom osveščanja ustanov za tkiva in celice o zakonskih obveznostih glede vpisovanja zahtevanih podatkov v našo aplikacijo. V bližnji prihodnosti želimo programa POT in NTIC med seboj integrirati in se na ta način izogniti dodatnim obremenitvam osebja, ki uporablja oba programa (CTK in BTK).

Nacionalni register za organe – program POT

Obstoječa aplikacija za organe POT ne ustreza več sodobnim standardom podatkovnih baz, je precej zastarela, ampak še vedno v uporabi.

Trenutno še zagotavljamo nemoteno in varno delovanje, kar pa v prihodnjih letih zaradi napredka v novi programski opremi (ne bo več posodobitev) ne bo več mogoče zagotavljati. Zaradi tega smo prisiljeni v nakup/razvoj nove aplikacije za organe POT 2 in nakup novega strežnika. Gre za velik projekt, ki presega zmožnosti tekočega poslovanja zavoda Slovenija-transplant.

Zavod Slovenija-transplant je v preteklem letu pripravil strokovni dokument DIIP, kjer je naveden razvoj in posodobitev obstoječega elektronskega sistema zbiranja podatkov v nacionalni register darovalcev in prejemnikov. Sredstva s strani MZ so bila odobrena konec leta 2024. V naslednjih dveh letih bomo izvedli kompletno prenovo aplikacije za organe POT. Obstoječi sistem omogoča izmenjavo podatkov z mednarodno neprofitno fundacijo za izmenjavo organov Eurotransplant. V preteklih letih je Eurotransplant začel z izgradnjo novih in sodobnih elektronskih baz podatkov. Slovenska aplikacija POT zato potrebuje svojo novo različico s številnimi novimi orodji za pripravo različnih poročil in z možnostjo analiz. Ocenjujemo, da gre za večletni projekt, vendar pa je potrebno oblikovati delovno skupino znotraj zavoda, ki bo izvedla projekt do njegove uporabe. V začetku leta 2025 načrtujemo pripravo osnutka obsega podatkov, ki bodo zajeti v novi aplikaciji za organe. Poiskali bomo

tudi ustreznega ponudnika za izvedbo kompletne preнове informacijske podpore zavoda. Načrtujemo tudi pripravo medsebojnih povezav elektronskega pretoka podatkov v novi aplikaciji za organe, vključno z mednarodno organizacijo Eurotransplant.

4.5.6 Izobraževanje zdravstvene javnosti, usmerjeno na aktivno detekcijo, vpeljavo programov ICOD in kontroliranega DCD darovanja, priprava letnega načrta izobraževanj s preprostimi in učinkovitimi rešitvami, ki upoštevajo trenutno stanje v zdravstvu in priprava gradiv za izvajanje izobraževanj.

Strukturirano in kontinuirano izobraževanje tako strokovne kot tudi splošne javnosti je ključnega pomena za uspešen razvoj donorske in transplantacijske dejavnosti. Organizacija kakovostnega izobraževanja za strokovnjake s področja transplantacijske medicine je v skladu z zakonodajo in statutom zavoda ena od temeljnih nalog Slovenija-transplanta. Na podlagi drugega odstavka 28. člena Zakona o pridobivanju in presaditvi delov človeškega telesa zaradi zdravljenja (ZPPDČT, Ur. l. RS št.56/15, 2015), je bil sprejet Pravilnik o vsebini programov izobraževanja in usposabljanja za posamezne postopke preskrbe z organi (Ur. l. RS, št. 21/16), ki določa vsebino programov izobraževanja in usposabljanja za posamezne postopke preskrbe z organi. Potrebo po aktivnosti na področju izobraževanja vključuje tudi evropska zakonodaja (Direktiva 2010/53/EU). Izobraževanje je bilo ena od ključnih prioritet Akcijskega načrta za področje darovanja in presaditev organov (2009-2015), vključeno je tudi v Resolucijo CM/RES(2015)10 Sveta Evrope o vlogi in usposabljanju zaposlenih zdravstvenih delavcev v enotah intenzivne terapije glede donorskega programa.

Vse redne izobraževalne programe bomo sproti posodabljali v skladu z novostmi in sodobnimi strokovnimi smernicami in vključili oziroma okrepili predstavitev aktualnih tem. Osredotočali se bomo na aktivno detekcijo, nove smernice pri zdravljenju in oskrbo kritično bolnih v enotah intenzivne medicine in možnosti za darovanje organov in tkiv po smrti (program ICOD) ter možnosti darovanja organov po kontrolirani oziroma nadzorovani cirkulatorni smrti (DCD). Raziskali bomo tudi potencial za uvedbo programa darovanja po nenadzorovani (nenadni) cirkulatorni smrti po neuspešnem oživljanju zunaj bolnišnice. V pričakovanju novih smernic na področju biovigilance bomo v drugi polovici leta 2025 nadgradili vsebino delavnice o biovigilanci.

V letu 2025 načrtujemo prilagoditev izobraževanja strokovne javnosti. Načrtuje se uvedba krajših webinarjev, na katerih bi informirali strokovno javnost, izobraževali o donorskem programu in širili dobre prakse. Za izvedbo webinarjev se bomo povezali z Zdravniško zbornico, jim predstavili idejo in princip ter predlagali uvedbo licenčnih točk ob udeležbi. Ker je bila udeležba predavanj tipa ETPOD s strani zdravnic in zdravnikov v nekaterih donorskih bolnišnicah zares minimalna, smo se odločili za alternativno rešitev in BTK zaprosili, da v svoji

bolnišnici organizirajo sestanek na jutranjih raportih lečečih zdravnikov. Raporti bodo v letu 2025 v večini zamenjali predavanja tipa ETPOD, slednja so v letu 2025 še vedno načrtovana, vendar se bodo izvajala v manjšem obsegu.

V letu 2025 načrtujemo izvedbo seminarja ali konference za strokovno javnost o darovanju po cirkulatorni smrti. Poudarek bi bil na etičnih vprašanjih. Na dogodek bi poleg domačih povabili tuje govorce. Če bo le izvedljivo, bi dogodek organizirali ob evropskem dnevu darovanja 2025.

Načrtujemo nadaljevanje postopka za prilagoditev Delavnice sporočanje slabe novice in pogovor o darovanju. Na podlagi analize podatkov revizij iz predhodnih let je bil v letu 2024 izdelan poseben vprašalnik, ki ga mora izpolniti koordinator (BTK ali CTK) po opravljenem pogovoru (tudi, če je šlo za privolitev). Vprašalnike bomo odgovorni zdravniki Slovenija-transplanta pregledali v letu 2025 in naredili podrobnejšo študijo na področju pogovora s svojci ter nadaljevali s pripravo prilagojene verzije delavnice, na katero bomo v prihodnje vabili tudi lečeče zdravnike, ki jih želimo skupaj s transplantacijskimi koordinatorji vključili v igro vlog, da bi lažje začutili težko situacijo, v kateri se znajdejo svojci možnega umrlega darovalca. Namen je optimalnejša izvedba sporočanja slabe novice in pogovora o darovanju, kar bi lahko vodilo k nižji stopnji odklonitve soglasja za darovanje.

V sklopu rednih, že uveljavljenih izobraževanj, bomo izvedli:

- Štiri izvedbe Osnovnega izobraževanja o donorskem programu in sicer predvidoma v SB Ptuj, SB Brežice, SB Jesenice in SB Slovenj Gradec.
- Osem do deset izvedb raportov (revizijski sestanek po zunanji reviziji) na potencialnih lokacijah: UKC Ljubljana (vsaj 2), SB Murska sobota, SB Jesenice, SB Brežice, SB Ptuj, SB Slovenj Gradec in SB Celje.
- Tridnevni 12. Intenzivni tečaj s področja pridobivanja in presaditve organov TPM/Intermediate Training Course in Transplant Coordination, ki bo letos prednostno namenjen nevrologom iz projekta TeleKap, nevrokirurgom, nadzornim travmatologom in reanimacijskim anesteziologom.
- Eno izvedbo delavnice o biovigilanci za vse sodelujoče v programu in za odgovorne osebe v ustanovah za tkiva in celice.
- Eno do dve izvedbi zahtevnejše različice delavnice Sporočanje slabe novice in pogovor s svojci za centralne in bolnišnične transplantacijske koordinatorje.

Znanje o donorski in transplantacijski dejavnosti v Slovenija-transplantu prenašamo tudi v okviru rednih in izrednih medicinskih in zdravstvenih visokošolskih in univerzitetnih izobraževalnih programov. V letu 2025 bo prim. Danica Avsec, dr. med., na pobudo Medicinske fakultete v Mariboru, predavala o etiki v transplantacijski medicini. V obliki

mentorstva ali so-mentorstva bomo glede na izražene potrebe in po dogovoru sodelovali pri diplomskih nalogah in drugih študentskih projektih na temo darovanja in pridobivanja delov človeškega telesa za namen zdravljenja.

Skrbimo tudi za izobraževanje splošne javnosti. V letu 2025 načrtujemo izvedbo izobraževanj za pooblaščenice osebe za zbiranje izjav o opredelitvi za darovanje za časa življenja glede na:

- a. izražene potrebe s strani pooblaščenih organizacij,
- b. spremembo večjega števila pooblaščenih oseb v pooblaščenih organizacijah in
- c. opažene težave pri izpolnjevanju prejetih obrazcev za opredelitev v zvezi z darovanjem delov človeškega telesa zaradi zdravljenja.

Izobraževanja za pooblaščenice osebe se bodo izvajala v fizični in on-line obliki oziroma preko platforme ZOOM.

Načrtujemo tudi zasnovo in pripravo krajših (10-minutnih) in daljših izobraževalnih video vsebin. Za pooblaščenice osebe za zbiranje izjav o opredelitvi glede darovanja organov in tkiv v nacionalnem registru bomo v krajšem video gradivu pojasnili postopke opredelitve, omenili poudarke in pogoste napake ter podali odgovore na najpogostejša vprašanja. S tem bomo lažje dosegli ciljno javnost v mreži pooblaščenih oseb za zbiranje izjav o opredelitvi, ki je zelo razpršena in se relativno hitro menja.

Glede na zanimanje bomo pripravili predavanja tudi za posamezne interesne skupine, dobrodelnice organizacije in društva bolnikov po transplantaciji ali dializnem zdravljenju.

Več podrobnosti o načrtovanih dejavnosti na področju izobraževanja si lahko ogledate v priloženem Načrtu izobraževanja 2025.

Priloga – Načrt izobraževanja 2025

4.5.7 Priprava pravilnika za kontrolirano DCD darovanje, pobuda za zakonske dopolnitve/spremembe.

Odpirali bomo etične premisleke o spoštovanju človekovih pravic in odgovornem odločanju posameznikov pri izvajanju medicinskih postopkov ob koncu življenja, tudi o darovanju organov po smrti. Nadaljevali bomo razprave o možnosti sprejema bolnikov z infaustno prognozo na oddelke za intenzivno medicino z namenom darovanja organov po smrti – Intensive Care facilitation on Organ Donation (ICOD) ter o pomembni vlogi OIM pri podpiranju in olajševanju postopka darovanja organov. Z odgovornimi strokovnjaki bomo iskali rešitve, kako najti ustrezne dodatne postelje in kader, potreben za izpeljavo tovrstnega

programa. Na ta način bi namreč zaznali več možnih možgansko mrtvih darovalcev, ki jih sedaj spregledamo zaradi (pre)hitrega odločanja za paliativno zdravljenje brez premisleka o tem, ali je umrla oseba po smrti želela postati darovalec organov in tkiv, in preverjanja, če je to željo celo uradno izrazila z vpisom v nacionalni register darovalcev po smrti. Po podatkih iz literature gre za povsem sprejemljivo obremenjevanje enot za intenzivno terapijo s tem novim programom, ki prinaša dodano vrednost za bolnika samega, z dodatnim časom za diagnostiko infaustne situacije, po drugi strani pa omogoča tudi svojcem, da se lažje poslovijo oz. sprejmejo slabo novico.

Ker je eden od možnih izhodov programa ICOD tudi darovanje po cirkulatornem zastoju zaradi odtegnitve zdravljenja v primeru infaustne prognoze (cDCD darovanje), načrtujemo natančnejšo analizo celotne logistike uvedbe programa darovanja po cirkulatorni smrti (DCD), predhodno informiranje vsega zdravstvenega osebja na OIM o DCD s posebej za ta namen pripravljeno prezentacijo, nato pa skupno pripravo Pravilnika o darovanju po nadzorovanem in nenadzorovanem zastoju cirkulacije in dihanja (cDCD in uDCD). Odločili se bomo tudi, katere bolnišnico imajo kapaciteto za kakovostno in varno izvedbo omenjenega tipa darovanja organov in tkiv (v začetku verjetno le oba UKC).

V letu 2025 je napovedana izdaja temeljnih mednarodnih strokovnih smernic za programe darovanja po cirkulatorni smrti. Smernice bodo nadgradnja 30-letnih izkušenj držav, ki imajo že vpeljan program DCD. Poseben segment bo namenjen državam, ki programa DCD še nimajo. Na osnovi mednarodnih priporočil, lastnih raziskav, revizijskih rezultatov QAP, izkušenj in realnih organizacijskih zmožnosti bomo razvili celovit akcijski načrt za vpeljavo kontroliranega DCD darovanja v Sloveniji. Akcijski načrt bomo naredili za večletno obdobje, z razdelanimi nalogami in terminskimi okvirji za posamezne segmente (zakonodaja, etika, strokovne smernice, pravilniki, organizacija, komunikacija, izobraževanje strokovne javnosti itd.). Za vsako področje bodo določeni letne naloge, odgovorna oseba in merljivi koraki, ki bodo vodili h končnemu cilju in realizaciji vizije razvoja, ki bo pojasnjena v uvodnem delu.

Za leto 2025 smo si na področju razvoja donorskega programa po cirkulatorni smrti zadali naslednje naloge (po skupinah):

1. Delovne skupine
 - a. Oblikovanje interne delovne skupine, ki bo imela redne delovne sestanke (na dva meseca), pripravila pregled smernic in rezultatov v tujini – pregleden članek in osnutek za etične smernice (za nadaljnjo obravnavo v širši neodvisni interdisciplinarni skupini).
 - b. Gadžijev: član mednarodne delovne skupine (redno poročanje interni delovni skupini), ki v letu 2025 zaključuje pripravo mednarodnih smernic za implementacijo DCD.

- c. Prim. Avsec: članica delovne skupine za poenotenje izrazoslovja na področju cDCD.
- 2. Strokovna javnost
 - a. Kontinuirano seznanjanje s smernicami in rezultati v tujini.
 - b. Vključitev modula o DCD pri izobraževanjih TPM, Osnove donorskega programa.
 - c. Nadaljnji razvoj na zakonodajni, organizacijski in finančni ravni – razvoj scenarijev, možnih rešitev.
 - d. Nagovor ključnih strokovnjakov in odločevalcev.
- 3. Splošna javnost
 - a. Kontinuirano seznanjanje z osnovnimi informacijami o DCD, vključevanje v komunikacijo z mediji.
 - b. Priprava kratkega pojasnila (objava na spletni strani) in odgovorov na pogosta vprašanja.
 - c. Vključitev teme v brošuro Vse o darovanju.

4.5.8 Urejanje dokumentacije in podatkov za zagotavljanje transparentnosti in sledljivosti, kakovosti in varnosti sistema in dejavnosti.

Zavod Slovenija-transplant sistematično zbira, obdeluje in hrani dokumentacijo in nabore podatkov, ki se nanašajo na mrtve in žive darovalce organov in tkiv. Dokumentacijo zavarujemo in arhiviramo skladno z veljavno zakonodajo. Podatke uporabljamo pri pripravi različnih periodičnih poročil, s katerimi seznanjamo strokovno in splošno javnost, ter na tak način zagotavljamo transparentnost dejavnosti. Dosledno zbiramo ključne podatke in jih tudi objavljamo.

Sledljivost zagotavljamo z doslednim sledenjem in beleženjem podatkov o darovanih, odvzetih, uporabljenih in uničenih organih in tkivih. Veriga sledljivosti je nepretrgana, od darovalca v donorskem centru, do prejemnika v transplantacijskem centru.

Varnost in kakovost izvajamo na več ravneh:

1. izdelana in skladno z certifikati kakovosti uporabljena notranja dokumentacija. V tem letu planiramo posodobitev obstoječe dokumentacije,
2. izvajanje nalog in obravnava odklonov ter analiza vzrokov, ki omogočajo kakovostnejše delo v prihodnje,
3. ustrezno urejanje dokumentacije v fizični in elektronski obliki z enostavno dostopnostjo podatkov različni zainteresirani javnosti,
4. zagotovitev dovolj usposobljenega kadra za izvajanja prej navedenih nalog.

Vso dokumentacijo hranimo tudi v papirnati obliki. Ta naloga je stalna, saj je ves čas potrebno zagotavljati najvišjo raven kakovosti in varnosti organov in tkiv, ki so namenjeni zdravljenju pacientov, ter slediti principom preglednosti in sledljivosti.

V letu 2025 bomo po ustreznih kadrovskih okrepitvah pričeli z dopolnjevanjem sistema kakovosti na področju transplantacijske dejavnosti. Odkloni s tega področja se obravnavajo tudi v odboru Eurotransplanta (OPCC), kjer se iščejo najboljše skupne rešitve za vseh 8 držav članic.

V letu 2025 bomo nadaljevali z elektronskim arhiviranjem celotne dokumentacije o pridobljenih, uporabljenih in uničenih organih. Fizično dokumentacijo bomo hranili še določen čas, da lahko pravilno ovrednotimo elektronske podatke.

4.5.9 Upravljanje in vodenje registrov ter izmenjava podatkov z ET in drugimi evropskimi državami

Zavod Slovenija-transplant je podpisnik mednarodne pogodbe z mednarodno in neprofitno fundacijo Eurotransplant, ki povezuje skupaj osem držav. Skrbimo za sprotno izmenjavo psevdonimiziranih medicinskih podatkov o darovalcih, prejemnikih in organih. Gre za permanentno nalogo, ki jo zavod izvaja od njegove ustanovitve dalje.

Vodenje čakalnih seznamov prejemnikov

Slovenija-transplant v sodelovanju s kliničnimi transplantacijskim koordinatori vodi elektronsko in ročno vodeno zbirko podatkov o vpisanih pacientih, ki čakajo na zdravljenje z deli človeškega telesa. V Republiki Sloveniji je za vsak organ za prejemnike organov umrlih darovalcev en sam nacionalni čakalni seznam. Vnos podatkov na čakalni seznam izvajajo transplantacijski centri oz. Slovenija-transplant v primeru čakalnega seznama za jetra. Prejemnike organov umrlih darovalcev se uvrsti na čakalni seznam evropske organizacije za izmenjavo organov Eurotransplant, s katerim je sklenjena pogodba o dodeljevanju in izmenjavi organov.

Čakalni sezname za presaditev tkiv se vodijo v posamezni ustanovi, ki izvaja transplantacijo določenega tkiva. Slovenija-transplant nadzoruje nacionalni seznam. Čakalni seznam za tkiva se oblikuje na podlagi nacionalnih meril za uvrstitev na čakalni seznam.

Področje ureja Pravilnik o uvrstitvi oseb na čakalni seznam zaradi zdravljenja s presaditvijo delov človeškega telesa (Ur. l. št. 85/2016).

Gre za stalno nalogo. Sodelavci Slovenija-transplanta bomo tudi v letu 2025 izvajali skrbno vodenje čakalnih seznamov prejemnikov in nadzor nad izvajanjem določb iz pravilnika.

Zbiranje in analiziranje podatkov o neuporabljenih organih

Od samega začetka vodimo evidence o pridobljenih in uničenih organih, ki so pridobljeni v donorskih centrih slovenske nacionalne mreže, kot tudi o vseh organih, ki so bili k nam poslani iz območja Eurotransplanta ali tretjih držav. Za vsak organ, ki ga komisijsko uničimo, odredimo histopatološki pregled in pripravimo analizo. Le-ta nam omogoča izboljšati kakovost pri preskrbi z organi.

Z Eurotransplantom se dogovarjamo, da bi nam omogočal dostop do podatkov o uničenju vseh organov, ki smo jih poslali v države članice Eurotransplanta in tudi delil podatke o stanju prejemnikov po presaditvi organov od naših darovalcev. Naloga je stalna.

Nacionalni register opredeljenih oseb glede darovanja organov in tkiv za namen zdravljenja

Na Slovenija-transplantu smo vzpostavili in smo zadolženi za upravljanje elektronske zbirke podatkov o opredeljenih osebah glede darovanja organov in tkiv za namen zdravljenja. Z ZZS imamo sklenjeno pogodbo, s katero so določeni operativni postopki za obdelavo osebnih podatkov, postopki za vpis opredelitve glede posmrtnega darovanja delov človeškega telesa v elektronsko zbirko podatkov o opredeljenih osebah (aplikacija Darovalec) in postopki za varstvo in zavarovanje osebnih podatkov opredeljenih oseb. Aplikacijo Darovalec so tehnično vzpostavili in jo vzdržujejo in nadgrajujejo pri ZZS, Slovenija-transplant pa je zadolžen za upravljanje baze, vnos opredelitev, razveljavitev opredelitev, vnos in urejanje pooblaščenih organizacij in pooblaščenih oseb.

Od leta 2018 je omogočena možnost elektronske opredelitve preko spletnega mesta eUprava, na katerega se je možno prijaviti s kvalificiranim digitalnim potrdilom.

Tudi v letu 2025 bomo skrbeli za upravljanje baze, vnos opredelitev, razveljavitev opredelitev, vnos pooblaščenih organizacij in urejanje postopkov glede pooblaščenih oseb (izdaja pooblastil, preklic pooblastil). Naloga je stalna.

V letu 2025 se načrtuje pridobitev pojasnila Informacijskega pooblaščenca glede 1. točke 3. odstavka 11. člena ZPPDČT (Zakon o pridobivanju in presaditvi delov človeškega telesa zaradi zdravljenja), ki se nanaša na zbiranje podatkov na obrazcu ob opredelitvi. Natančneje ST želi pojasnilo kateri podatki se lahko zbirajo na obrazcu, če oseba nima zdravstvene izkaznice in

ima le novo osebno izkaznico, ki lahko zamenja zdravstveno izkaznico, na kateri pa ni navedena KZZ številka.

Vodenje registra donorskih centrov in ustanov za tkiva in celice

Na področju preskrbe s tkivi in celicami zaradi zdravljenja Slovenija-transplant, skladno z veljavnimi dovoljenji JAZMP, vodi register donorskih centrov in ustanov za tkiva in celice.

Naloga je stalna. Skladno s spremembami, dopolnitvami in izdajo novih dovoljenj ter ukinitvijo obstoječih dovoljenj se register sproti dopolnjuje.

Na novi spletni strani zavoda Slovenija-transplant bomo objavili prenovljen register vseh ustanov za tkiva in celice. Strokovni javnosti bomo omogočili dostop do strokovnega gradiva, namenjenega poročanju o vseh neželenih reakcijah in dogodkih in jo tudi na ta način ozaveščali.

Vodenje registra donorskih bolnišnic

Register donorskih centrov, vključenih v nacionalno mrežo donorskih bolnišnic, vodimo od same ustanovitve zavoda Slovenija-transplant. Trenutno je v mrežo vključenih 11 donorskih bolnišnic, od tega je UKC Ljubljana tudi transplantacijski center za srce, pljuča, jetra, ledvica in trebušno slinavko. Naloga je stalna.

Vodenje registra živih in mrtvih darovalcev

Nujen pogoj za zagotavljanje transparentnosti in s tem povezanega zagotavljanja kakovosti in varnosti celotnega področja preskrbe s človeškimi organi zaradi zdravljenja, je vodenje natančnih podatkov in dokumentov, ki se nanašajo na posameznega živega in mrtvega darovalca. Največ je dokumentacije o mrtvih darovalcih, saj je živih darovalcev, gre predvsem za ledvice, zelo malo (1-2 primera na leto). Kljub temu vodimo podatke in zakonsko določeno dokumentacijo za vsakega darovalca. Dokumentacija je ustrezno arhivirana in obvladovana. Naloga je stalna.

4.5.10 Kontinuirano komuniciranje prek medijev, transparentno poročanje o naših aktivnostih prek nove spletne strani zavoda in družbenih omrežij. Izdelava strategije za doseg čim širše splošne javnosti s ciljem usmeritve na našo spletno stran. Redne objave kvartalnega spletnega novičnika za strokovno javnost. Usmerjeno sodelovanje z društvi pacientov.

V zavodu Slovenija-transplant komunikacijo razvijamo in vodimo strateško in premišljeno. Naši komunikacijski stebri so strokovnost, transparentnost, jasnost, verodostojnost, odzivnost in spoštljivost. Prilagajamo se družbeni realnosti (npr. razprave o prostovoljnem končanju življenja škodljivo povezujejo evtanazijo in darovanje organov, vlivajo neutemeljen strah in odvrčajo ljudi od opredelitve za darovanje, posebej škodljive so izjave zdravnikov-strokovnjakov), komunikacijske aktivnosti podpirajo vizijo in razvoj zavoda in donorske dejavnosti. Kontinuirano ustvarjamo družbo, ki je naklonjena darovanju. V letu 2025 bo večji poudarek na doseganju in informiranju strokovne javnosti (prek novičnikov, nove brošure, razstav, povezovalnih sestankov ipd.).

Glavni komunikacijski cilji v letu 2025 bodo:

- darovanje organov po smrti naj bo običajen del medicinske oskrbe ob koncu življenja,
- odločitev o darovanju je svobodna in avtonomna odločitev vsakega posameznika,
- darovanje organov je človekoljubno dejanje, je nesebična pomoč drugemu v stiski.

Poudarjali bomo slogan: Govorimo o darovanju organov.

Za komuniciranje z mediji bodo pristojni strokovnjaki zdravniki (Gadžijev in Avsec). V medijih in javnih debatah bomo po zmožnostih usmerjali in odgovarjali na vprašanja:

- Zakaj je pomembno, da se o darovanju organov po smrti pogovarjamo bolj sproščeno?
- Pri nas darovanja ni brez soglasja, kaj ne? Kaj pomeni soglasje za darovanje?
- Večkrat slišimo, ko omenjate, da je nekdo medicinsko primeren za darovanje? Lahko pojasnite, kaj to pomeni?
- Slovenija se na področju darovanja in presaditev organov uvršča med najboljše in najbolj urejene države na svetu. Kakšno vlogo ima Javni zavod Slovenija-transplant?
- Strokovnjaki za donorsko medicino imate odgovorno delo. Kako pomembno je sodelovanje strokovnjakov?
- Številni se sprašujejo, zakaj bi se sploh opredelili za darovanje, da niso dovolj zdravi, da so prestari, da tako ali tako ni smiselno, da se vpisujejo v register? So to odvečna vprašanja?

Na interni ravni bomo imeli skupne kolegije (2x mesečno) in interna druženja, s katerimi bomo izboljšali sodelovanje med zaposlenimi.

V nadaljevanju podrobneje navajamo načrtovane aktivnosti na področju komuniciranja.

Komuniciranje prek medijev

Z mediji bomo ohranjali dobre odnose. V tradicionalnih (tiskanih ali televizijskih) medijih bomo zagotovili vsaj 1 objavo na mesec. Redno in hitro se bomo odzivali na medijska vprašanja in pobude k sodelovanju. Dnevno bomo spremljali medijsko poročilo, ki ga za nas pripravlja PressClipping. Po potrebi se bomo s komentarji ali sporočili za javnost odzivali na aktualne dogodke doma in v tujini.

Proaktivno držo bomo ohranili s sodelovanjem z agencijo IPPR, ki ima stike z več medijskimi hišami (predvsem tržno usmerjenimi tiskovinami, mediji z visokih dosegom, sodobnimi kanali, kot so podcasti ipd.). Z agencijo bomo organizirali redne mesečne sestanke, na katerih bomo sproti spremljali potek sodelovanja z novinarji in načrtovali medijske objave.

Vsebine za medije bomo pripravili sami. Objav v medijih ne plačujemo.

Sporočila za medije in tiskovne konference

Objavili bomo vsaj 2 sporočila za medije (1 x kratko letno poročilo, 1 x ob evropskem dnevu darovanja s tiskovno konferenco). Tiskovno konferenco organiziramo sami, izberemo in pripravimo sogovornike, vodimo scenarij, pripravimo sporočilo in usklajujemo novinarje.

Po potrebi se bomo s sporočili za javnost odzivali na dogodke.

Pri komuniciranju z mediji bomo podprli transplantacijske koordinatorje v donorskih centrih. Sodelovali bomo na medijskih dogodkih ob gostovanjih razstave »Moja brazgotina, moje življenje« ter »Krog hvaležnosti in sodelovanja« po krajih Slovenije.

Spletna stran

Spletno mesto www.slovenija-transplant.si je ključen komunikacijski kanal. Redno ga bomo vsebinsko in tehnično posodabljali ter nadgrajevali. Na slovenskih straneh bomo razširili teme. Razvili bomo več novih video vsebin (kratek video z navodili o elektroniki opredelitvi, kratka strokovna pojasnila ipd.).

Profesionalne fotografije

Za potrebe komuniciranja potrebujemo avtentično in avtorsko foto gradivo. Zaradi kadrovskih sprememb v ekipi potrebujemo novo skupinsko fotografijo. Poleg tega mediji za objave želijo foto gradivo. Zato bomo posneli nove fotografije vodstva in pa prikaz naše dejavnosti (darovanje organov, koordinatorji, opredelitev, centralna koordinatorska pisarna itd.).

Družbena omrežja

Za komunikacijo in neposreden stik z javnostmi bomo še naprej uporabljali obstoječe in uveljavljene profile Slovenija-transplanta na Facebooku, X in kanalu YouTube. Kanal YouTube je potrebno bolj uporabljati. Poskušali bomo posneti več javnih dogodkov (npr. okrogle mize, pogovore itd.) in jih objaviti na spletnem kanalu.

V letu 2025 bomo odprli račun Slovenija-transplanta na Instagramu. Trendi razvoja družbenih omrežij namreč kažejo, da se je platforma IG v zadnjih letih uspela uveljaviti in stabilizirati, da je na njej smiselno komuniciranje. Temelji na vizualnem komuniciranju. Za ta del komuniciranja že uvajamo mlajšega sodelavca.

Uredniško delo in upravljanje profilov bo v skladu s strateškimi komunikacijskimi usmeritvami Slovenija-transplanta in etičnimi standardi vodila dr. Jana Šimenc.

e-Novičnik

Strokovne novice s Slovenija-transplanta so e-novice, namenjene strokovni javnosti. V letu 2025 bomo objavili 4 izdaje e-novičnikov s stalnimi rubrikami: statistika (kvartalna v donorskih centrih in dejavnosti v donorski in transplantacijski dejavnosti), tema v središču, medijske objave, najave izobraževanj in drugih dogodkov. Vsebine bomo razvili glede na razvoj dejavnosti, aktualnosti in družbeno stanje. Novost bo rubrika s krajšimi intervjuji z BTK in CTK-ji. Namen bo podpiranje in povezovanje sodelavcev v donorski mreži, deljenje dobrih praks in zglednih rešitev.

Za razpošiljanje bomo še naprej uporabljali aplikacijo ePrvak. Adreme in postopke razpošiljanja bomo redno usklajevali z najsodobnejšimi tehničnimi in zakonskimi zahtevami največjih ponudnikov e-pošte (npr. google, yahoo ipd.) in zakonodajo na področju GDPR.

Razstava Moja brazgotina, moje življenje

Razstava je učinkovito komunikacijsko orodje za strokovno in splošno javnost glede ozaveščanja o pomembnosti darovanja organov in tkiv po smrti ter predstavitvi rezultatov zdravljenja s presaditvijo. Zanimanje javnosti za razstavo ostaja visoko, zato bomo tudi v letu 2024 nadaljevali z gostovanji po krajih Slovenije. V letu 2025 se bomo osredotočili predvsem na regije, kjer še nismo gostovali (Gorenjska, Notranjska, Koroška). Po zmožnostih se bomo dogovorili za gostovanja v donorskih centrih (SB Slovenj Gradec, SB Jesenice) in tudi v drugih družbenih prostorih. Lokacije in termine določamo sproti. Držimo se pravila, da strokovne dogodke in gostovanja v donorskih centrih vodi Slovenija-transplant, gostovanja v društvenih in javnih ustanovah pa praviloma društvo.

Za leto 2025 že potekajo dogovori za gostovanje v ZD Trebnje (februar 2025). Gostovanja organiziramo v sodelovanju s Slovenskim društvom Transplant.

Razstava Krog hvaležnosti in sodelovanja

Razstava Krog hvaležnosti in sodelovanje je projekt, ki smo ga z društvu pacientov zagnali v letu 2024. Vsebinski poudarek te razstave je na strokovnosti, sodelovanju, hvaležnosti. Želimo sprožati sproščene pogovore o darovanju organov, ustvarjati podporno družbo darovalcev, prejemnikov in strokovnjakov. Sporočilnost razstave je na odgovornosti vseh vpletenih, od darovalcev, strokovnjakov, prejemnikov, svojcev itd. Prav vsak delček je pomemben, in vsak ima svojo vlogo in odgovornost, da se darovanje organov dejansko izpelje, in je uspešno.

Razstava vsebuje umetniške kipe organov in roženice, ter pojasnilne panoje s strokovnimi zanimivostmi o darovanju in presaditvi posameznega organa v Sloveniji. Je estetsko in vsebinsko dovršena. Tudi s to razstavo bomo gostovali po Sloveniji. Natančnega načrta gostovanj do konca leta še nimamo, se bomo pa z društvu usklajevali. Razstava je bolj primerna za galerijske prostore.

Načrtovana gostovanja:

- Avla UKC Ljubljana: do konca januarja 2025;
- Galerija v Mestni hiši Ljubljana, 5. – 28. februar 2025.

Tiskovine

1. Brošura za strokovno javnost.

2. Razvili bomo novo krajšo brošuro o strokovnih vidikih donorskega programa. Ciljna javnost so sodelavci in sodelavke v donorskih bolnišnicah. Namen bo informativen, motivacijski in izobraževalen. Vsebovala bo QR kode in druge sodobne elemente. Objavili bomo tiskano in spletno verzijo.
3. Letna publikacija s statističnimi podatki o donorski in transplantacijski dejavnosti
4. Vsako leto izdamo (tiskano in digitalno obliko) publikacijo s statičnimi rezultati, presežki in dosežki preteklega leta v slovenskem in angleškem jeziku. V letu 2025 bomo publikacijo ustrezno vsebinsko nadgradili.
5. Brošura vse o darovanju
6. Osnovno brošuro z odgovori na pogosta vprašanja bomo prevedli v angleški jezik. Objavili bomo samo spletno verzijo.
7. Promocijski material

Za osnovne potrebe organizacije izobraževanj in drugih dogodkov, bomo z našim logotipom opremili pisala in ovratne trakove.

Evropski dan darovanja

Kot vsako leto bomo dogodek obeležili drugo soboto v oktobru (11. oktobra 2025). Evropski dan darovanja je naša središčna medijska priložnost za nagovor in informiranje javnosti. Pripravili bomo tiskovno konferenco in sporočilo za medije. Spremljajoče aktivnosti bomo organizirali v skladu z razvojem družbene in razvojne situacije. Načeloma se bolj usmerjamo v nagovarjanje strokovne javnosti (organizacija strokovnega simpozija).

Sodelovanje z društvi

Nadaljevali bomo tradicijo dobrega sodelovanja z NVO, društvi študentov in pacientov. Redno bomo pripravljali članke za njihove publikacije. V letu 2024 smo prek sodelovanja na gostovanjih razstave Moja brazgotina, moje življenje in novega projekta Krog hvaležnosti in sodelovanja povečali intenziteto sodelovanja s društvom pacientov Slovensko društvo Transplant, Društvom za pljučno hipertenzijo Slovenije in Zvezo ledvičnih bolnikov Slovenije. Javno izpostavljanje oseb z izkušnjo je ključno za komuniciranje. Znanstveno preverjeno so resnične izkušnje in zgodbe ljudi najbolj učinkovita in inspirativna metoda za ozaveščanje javnosti. Tudi mediji nas pogosto prosijo za kontakte oziroma želijo, da komuniciramo s

stroko v sodelovanju z izkušnjami. Tudi zato z društvi ohranjamo dobre in tesne odnose. Vsako leto se sodelovanje izboljša in bolj profesionalizira, kar je, glede na število in obseg skupnih javnih dogodkov, tudi nujno.

Uredili bomo tudi nekaj administrativnih pomanjkljivosti, saj ima društvo Tansplant še vedno sedež na Slovenija-transplantu, za kar menimo, da je lahko tudi vzrok, da se v medijih občasno vlogi obeh teles zamenjata, kar pa ne želimo. Poslanstvo zavoda je povsem različno od poslanstva in vloge društva.

4.5.11 Sodelovanje in povezovanje z odgovornimi organizacijami in strokovnimi združenji v mednarodnem okolju

Sodelovanje z Mednarodno neprofitno fundacijo Eurotransplant (ET)

- Sodelovanje z ET sodi med dnevna rutinska opravila. Osnovna dejavnost je koordinacija izmenjave organov in dodeljevanje organa najprimernejšemu prejemniku glede na skladnost tkivnih in drugih lastnosti med darovalcem in prejemnikom, pridobivanje organov v posameznih državah, kadar je organ dodeljen našemu bolniku, so-ustvarjanje pravil za dodeljevanje in sodelovanje pri upravljanju in kreiranju izvajanja dejavnosti ET. Sodelovanje izvajamo v obliki članstva v dveh glavnih svetih in v vseh posvetovalnih telesih. Slovenija-transplant predlaga slovenske delegate v strokovne posvetovalne odbore, ki se udeležujejo sestankov, prenašajo zaključke v slovenski prostor, so-ustvarjajo pravila dodeljevanja in rešujejo dileme. Na Slovenija-transplantu smo obvezani, da skupaj z ET skrbimo za vodenje evidenc in registrov za darovalce, bolnike na čakalnem seznamu in prejemnike po opravljeni presaditvi. To nalogo opravlja Slovenija-transplant s svojimi rednimi zaposlenimi, prav tako pa s svojimi vodilnimi sodelavci opravljamo nadzor nad zakonitostjo novih priporočil, ki jih pripravi ET.

V letu 2025 bomo uredili obnovitev pogodbe ali pripraviti aneks glede varovalk, ki jih zahteva GDPR ter druge potrebne dokumente za izmenjavo podatkov za namen raziskav in follow-up registrov.

Sodelovanje v vodstvenih strukturah Eurotransplanta.

Predstavnika v tem mandatu sta prim. Avsec Danica v Svetu za medicino in znanost (*Council of Medicine and Science*), in dr. Boštjan Kušar v Svetu za administrativne zadeve (*Council of Administration*). V obeh svetih bomo delovali po dnevnem redu in v skladu s pravili.

Svet za medicino in znanost je posvetovalni organ, ki soodloča pri pripravi smernic, priporočil in resolucij. Svet svetuje tudi pri organizacijskih in poslovnih vprašanjih. Predstavlja nadaljevanje dela Upravnega odbora (ET Board), ki je imel bistveno večjo moč pri soodločanju in nadzoru nad delovanjem ET. Z reorganizacijo vodenja ET so uvedli še Nadzorni odbor Supervisory Board in dodelili večja pooblastila direktorjem.

Tudi v letu 2025 bomo aktivno delovali prvenstveno v korist slovenskih potreb. Delovali bomo strokovno in predvsem povezovalno.

Sodelovanje v posvetovalnih odborih:

- Odbor OPCC (Organ Process Chain Committee): delegat Andrej Gadžijev. Odbor se običajno sestane večkrat letno, obravnava večino procesov, ki se odvijajo pri umrlem darovalcu, od pogovora s svojci naprej, največ pa med in po odvzemu organov, in sicer s stališča koordinatorja za transplantacijo. Znotraj odbora obravnavamo tudi odklone, do katerih lahko prihaja med odvzemom organov, shranjevanjem in transportom. V ta namen nameravamo na zavodu izpopolniti sistem kakovosti s področja koordinatorske dejavnosti.
- Odbor ERAC (Eurotransplant Registry Advisory Committee): delegat Andrej Gadžijev namestnica prim. Danica Avsec. Kot je trenutno znano, se bo na tem odboru v letu 2025 dogovorilo o zahtevah GDPR glede izmenjave podatkov za raziskave in registre. Razpravljali bomo tudi o uporabnosti dokumenta o soglasju.
- Odbor za etična vprašanja (ETEC): članica prim. Danica Avsec in namestnica dr. Jana Šimenc. V letu 2025 bomo nadaljevali z delom pod novim vodstvom prof. Patrick Ferdinande iz Belgije. Delo v tem odboru se povezuje tudi z drugimi odbori, npr. ERAC. Prvi sestanek je napovedan 18. marca 2025.,
- Poleg omenjenih odborov z ET sodelujemo tudi preko odborov za posamezne programe zdravljenja s presaditvijo, v katerih kot imenovani člani sodelujejo odgovorni strokovnjaki iz UKC Ljubljana. Slovenija-transplant bo skrbel za povezovanje s temi strokovnjaki, ki so imenovani do konca leta 2025, organiziral sestanke, na katerih se bomo pogovarjali in usklajevali stališča in priporočila Eurotransplanta z našimi možnostmi in zakonskimi določbami.

ESOT – European Society for Organ Transplantation

ESOT je krovna organizacija, ki pokriva in usmerja transplantacijsko dejavnost v evropskem in svetovnem merilu. Številne sekcije in komiteji znotraj organizacije zastopajo strokovno znanje za področja po posameznih organih in ostala področja specializacij.

V letu 2025 načrtujemo podaljšanje članstva v združenju ESOT za več sodelavcev, ki sodelujejo v donorskem in transplantacijskem programu. Sodelovanje z ESOT je bilo že v preteklih dveh letih zelo intenzivno, saj Slovenija-transplant sodeluje v projektu BRAVEST. Aktivno sodelujemo pri oblikovanju pripomb, pri čemer bomo še naprej sodelovali tako z ET, kot z drugimi evropskimi pooblaščenimi organizacijami, predvsem z Južnoevropsko povezavo (SAT), katere članice so Španija, Francija, Švica, Italija, Portugalska in Grčija. Te države imajo zelo strukturirano organizacijsko shemo delovanja na nacionalnem nivoju, zato so skupne rešitve primerne tudi za našo državo. V letošnjem letu se bomo udeležili ESOT kongresa, ki bo od 29. 6. do 2. 7. v Londonu.

BTC - Board of Transplant Coordinators

Board of Transplant Coordinators (BTC) je evropsko strokovno telo, ki deluje pod okriljem organizacije UEMS Surgery in EDTCO (European Donation and Transplant Coordination Organisation). Prim. Danica Avsec je nacionalna delegatka in dolgoletna članica izvršnega odbora BTC (EC BTC). Od leta 2016 do 2021 je bila nosilka funkcije predsednice EC BTC. Na rednih volitvah za nove člane izvršnega odbora za mandatno obdobje 2021-2024 je bila prim. Avsec izvoljena za podpredsednico. Prim. Avsec v odboru aktivno sodeluje pri pripravi in izvedbi evropskih izpitov za transplantacijske koordinatorje CETC (Certificate of European Transplant Coordination), pri posodobitvah izpitnih gradiv ter pripravi in izvedbi tečajev za pripravo na izpit.

Z aktivnim sodelovanjem v tem odboru bomo nadaljevali tudi v letu 2025.

Svet Evrope – odbor CD-P-TO - European Committee on Organ Transplantation

Evropski odbor za presaditve organov CD-P-TO je organ v sklopu Sveta Evrope in deluje kot usmerjevalni odbor za aktivnosti na področju presaditev organov v delnem sporazumu Evropske farmakopeje/EDQM. Skrbi za aktivno promocijo nekomercialnega zdravljenja s presaditvijo darovanih organov, se bori proti trgovini z organi in razvija strokovne ter etične standarde na področju presaditve organov, tkiv in celic.

Odbor se sestaja dvakrat letno. Prvi sestanek v letu načeloma vedno poteka v Strasbourgu, lokacija drugega sestanka pa se spreminja odvisno od lokacije, na kateri v določenem letu organizirajo osrednje praznovanje Evropskega dneva darovanja. Slovenija je aktivna članica odbora več kot 25 let. Prim. Danica Avsec je še vedno delegatka Slovenije in aktivna v projektih. Glavni rezultat dela odbora je priročnik za kakovost in varnost organov za namen zdravljenja s presaditvijo (Guide to the Quality and Safety of Organs for Transplantation), ki ga v Sloveniji uporabljamo v vsakodnevni praksi. Priročnik obširno opisuje postopke za

izvajanje dejavnosti, sodobne prakse, indikacije, kontraindikacije, parametre kakovosti, pojasnilno dolžnost za prejemnike organov, dobre prakse glede dokumentacije in podobno. Priročnik se posodablja na dve do tri leta in vanj so vključene vse sodobne publikacije in članki s pomembnimi rezultati. V začetku letu 2025 bo objavljena 9. verzija omenjene publikacije. V letu 2025 se pripravlja delovna skupina za 10. izdajo, v katero je bil imenovan tudi direktor zavoda, Andrej Gadžijev, dr. med.

Tudi letos bomo sodelovali pri oblikovanju publikacije Newsletter Transplant, ki objavlja evropske in globalne podatke o zdravljenju s presaditvijo in o pridobivanju organov. Publikacijo pripravlja španska nacionalna organizacija za transplantacijo – ONT. Podatki nam služijo za primerjave, reference, predavanja in objave.

Odbor pripravlja tudi različna priporočila, ki državam lahko služijo kot informacija, lahko pa so tudi osnova za ukrepanje. V letu 2025 bomo sledili vsem projektom, ki so uvrščeni v trenutni program in so povezani s slovensko tematiko in izzivi.

V tem letu se zaključi del projekta z vprašalnikom o certificiranju transplantacijskih koordinatorjev. V sklopu projekta želimo izpostaviti pomembnost evropskega izpita (CETC) in tudi z raziskavo ugotoviti, kako se ta problem rešuje v posameznih državah in kakšna je razlika med velikimi in manjšimi državami. Analizirali bomo podatke in pripravili poročilo o raziskavi. Znano je, da se v manjših državah soočamo s pomanjkanjem usmerjenega in visoko strokovnega kadra. Na osnovi rezultatov te raziskave bo vodja projekta prim. Danica Avsec pripravila poročilo, s katerim se bodo izmenjale dobre prakse in tudi olajšala dejavnost v državah, ki so manjše in slabše razvite in s tem zagotovila najvišjo kakovost in varnost pri delu transplantacijskih koordinatorjev. Evropski izpit za koordinatorje je za nas zelo pomemben, saj prav na osnovi opravljenega izpita imenujemo vodilne koordinatorje, mentorje in predavatelje. Na osnovi rezultatov raziskave bomo pri nas predstavili izhodišča za pogajanja z Zdravniško zbornico, da najdemo način za priznanje certifikata za koordinatorje v naši državi.

NFP – National focal point (točka za preventivo proti trgovanju z organi)

V letu 2025 bo delovna skupina NFP pripravljala letne podatke o čezmejnem sodelovanju izmenjave organov s poudarkom na presaditvi organov rezidentom izven matične države. Predstavniki Slovenije v tej skupini je g. Gorazd Čebulc.

ECDC – European Center for Disease Prevention and Control

Predstavniki delovnega telesa NCC pri ECDC je g. Gorazd Čebulc. V tem letu je v obeh odborih predviden plan dela. V svetu NCC bomo pregledali potrdili plan dela ECDC, ki se nanaša na spremljanje možnih dejavnikov tveganja, predvsem nalezljivih bolezni, ki bi lahko ogrozili preskrbo z deli človeškega telesa (organi, tkiva in celice) zaradi zdravljenja.

EDQM – European Directorate for the Quality of Medicines and Health Care

Pod okriljem EDQM Sveta Evrope se v letu 2025 zaključujeta še dva projekta, v katerih so v mednarodne delovne skupine imenovani predstavniki Slovenija-transplanta:

- Projekt o biovigilanci, kjer je delegat Slovenije Ivica Marić, dr. med. V letu 2025 bo delovna skupina zaključila aktivnostmi v smeri oblikovanja priporočil in smernic, kako zastaviti biovigilanco na lokalni/nacionalni in EU ravni z ustrezno izmenjavo podatkov med ustanovami in državami.
- Projekt o darovanju po cirkulatorni smrti, kjer je delegat Slovenije Andrej Gadžijev, dr. med. V letu 2025 bo delovna skupina zaključila z aktivnostmi za oblikovanje novih smernic, ki bodo odgovornim ustanovam držav članic in zdravstvenim delavcem v pomoč pri vzpostavitvi novih programov DCD ali izboljšanju obstoječih programov DCD.

Nove smernice naj bi predvidoma izšle pred mesecem junijem 2025. Uporabili jih bomo za implementacijo cDCD v Sloveniji.

Directorate General Human Rights and Rule of Law (Generalni direktorat za človekove pravice in pravno državo pri Svetu Evrope, Sekretariat Odbora pogodbenic za boj proti trgovini s človeškimi organi)

V okviru omenjenega direktorata in sekretariata deluje skupina, ki skrbi za ustreznost ratifikacije konvencije proti trgovanju organov Santiago de Compostela. Članica skupine je prim. Danica Avsec., ki bo v letu 2025 zamenjana zaradi njene upokojitve. Do sedaj smo imeli v skupini že 4 sestanke. V letu 2025 sta načrtovana dva plenarna sestanka, na katerih bomo obravnavali način monitoringa nad izvajanjem dejstev, ki so navedena v Country profile questionnaire.

4.5.12 Evropska komisija in Slovenija-transplant v vlogi Odgovorne ustanove za področje pridobivanja in presaditve organov in tkiv.

Uredba o standardih kakovosti in varnosti za snovi človeškega izvora in razveljavitvi direktiv 2002/98/ES in 2004/23/ES (v nadaljnjem besedilu: uredba SoHO), ki združuje področja pridobivanja in uporabe krvi, tkiv in celic. Sprejeta je bila junija leta 2024. V letu 2025 se bomo morali dogovoriti o morebitnih spremembah pravilnikov glede načina delovanja na tem področju, delitvi pooblastil vsem odgovornim organizacijam in izvajalcem v skladu z novo zakonodajo. Na Slovenija-transplantu sicer ne pričakujemo tektonskih premikov glede pooblastil, saj že do sedaj dejavnosti preskrbe s tkivi in celicami ter krvjo potekajo zgledno in v skladu z najstrožjimi strokovnimi zahtevami, vendar bo kljub temu potrebna podrobna analiza določil uredbe in prilagoditve SoHO uredbi v Sloveniji. Trenutno je imenovano članstvo v Strokovni skupini na nivoju Evropske komisije, v kateri bodo 4 člani iz vsake države. Ta skupina bo pripravljala implementacijske dokumente, ki jih bomo potem primerjali z našo zakonodajo. Prvi sestanek je meseca januarja 2025 v on-line oblike, naslednji pa februarja v Bruslju.

Pripravljena je že implementacijska direktiva o delovanju platforme, kjer se trenutno še obravnavajo pripombe.

Uredba je zelo obširna, združuje določbe in ukinja številne direktive iz področja, določa definicije, organizacijski vidik na nacionalnem nivoju, pooblaščen ustanove na nacionalnem nivoju, odgovorne in izvedbene ustanove za posamezna področja, dodatna svetovalna telesa, pogoje za izdajo in preklic dovoljenj, samooskrbo in kritično oskrbo s substancami človeškega izvora (SOHO), sistem biovigilance, ter razmejuje pripravke, pri katerih gre za popolnoma spremenjeno strukturo in vsebino in ne sodijo med t. i. »žive« pripravke. Popolnoma predelani pripravki preidejo na področje urejanja zdravil ali pa pod določbe Uredbe za napredna zdravila. Na celotnem področju tkiv, celic in krvnih pripravkov gre za izredno hiter razvoj, nenehno se pojavljajo novosti, ki predstavljajo nove izzive, tako iz zakonodajnega, kot iz etičnega vidika. Zato so potrebne skrbne in razširjene obravnave na interdisciplinarnem nivoju, čeprav so tudi v tej uredbi ključni etični principi altruistično darovanje, neprofitnost ter nevtralno obračunavanje stroškov ob predelavi določenih tkiv, celic ali le pripravkov. Uredba SoHO pokriva tudi zdravljenje z mikrofloro iz fecesa in darovanje materinega mleka za hranjenje drugih dojenčkov.

EC je že pripravila seznam sestankov za leto 2025, ki se bodo odvijali v večini on-line. Prim. Avsec je na povabilo Ministrstva za zdravje članica Strokovno koordinacijskega telesa (SCB).

4.5.13 Spodbujanje razvoja dejavnosti z izpeljavo internih in mednarodnih projektov.

Domači projekti

Razvoj nacionalne informacijske podpore Slovenija-transplanta

Junija 2022 smo na Ministrstvo za zdravje na osnovi sredstev Razpisa za odpornost in razvoj oddali Dokument identifikacije investicijskega projekta (DIIP) »Razvoj nacionalne informacijske podpore Slovenija-transplanta«.

Namen DIIP-a je pridobiti nepovratna sredstva za nujno potrebno nadgradnjo in izgradnjo informacijske podpore za področje darovanja in presaditev organov in tkiv. Delujoč in sodoben informacijski sistem je osnovno delovno orodje za izvajanje donorskega programa Slovenija-transplanta. Nujna je povezljivost z informacijskim sistemom ET, na nivoju slovenske donorske mreže in ostalih v dejavnost vključenih partnerjev. Celoten sistem POT (Program Organi in Tkiva), ki deluje z nekaterimi posodobitvami že 20 let, je potrebno prenoviti v skladu z uveljavljenimi sodobnimi standardi kakovosti v zdravstveni stroki in tehnološkimi rešitvami. Potrebna je nova referenčna strojna in programska arhitektura.

9. 10. 2024 je bil s strani MZ izdan Sklep o potrditvi dokumenta identifikacije investicijskega projekta za investicijo »Razvoj nacionalnega informacijskega sistema zavoda Slovenija-transplant« z odobritvijo sredstev v višini 467.361,06 € (z DDV) oziroma 383.082,83 € (brez DDV).

Takoj po izdanem sklepu smo začeli z aktivnostmi. Za pregled trenutnega stanja smo prosili zunanjo izvedenko, ki je pregledala trenutno stanje IT funkcionalnosti zavoda in identificirala obstoječe rešitve. V ta del projekta sta bila poleg direktorja zavoda aktivno vključena dr. Boštjan Kušar in Ivica Marić, dr. med. O trenutnem stanju projekta bomo v začetku leta 2025 obvestili gospoda Tadeja Fijavža, sekretarja na MZ. V letu 2025 predvidevamo začetno poizvedovanje za pridobitev izvajalca prenove, narediti javni razpis in nato po dokončni izbiri izvajalca in sklenitvi pogodbe začeti s postopno prenovo.

Prenova pravilnika o dokazovanju možganske smrti

V letu 2025 bomo nadaljevali s prenovo pravilnika o dokazovanju možganske smrti kot člani delovne skupine (DS), ki se je leta 2024 že trikrat sestala na MZ.

Predstavniki ministrstva so na zadnjem skupnem sestanku 12. 12. 2024 podprli predlog, da se pripravi enoten pravilnik, tako za smrt, dokazano po nevroloških kriterijih, kot za smrt, dokazano po cirkulatornih kriterijih. DS se je do novega leta že organizirala v sledeče podskupine:

- Definicija smrti (vodja: dr. Gadžijev);
- Organizacijski, pravni in etični vidiki (vodja: dr. Avsec);
- Klinični protokol (vodja: dr. Šteblaj);
- Instrumentalne preiskave (vodja: dr. Koritnik);
- Intenzivna medicina (vodja: dr. Gradišek);
- Pediatrija (vodja: dr. Fister).

V letošnjem letu si želimo usklajene koordinacije med DS in MZ s ciljem realizacije prenove, kar bi predstavljalo predpogoj za pospešen razvoj donorsko-transplantacijskega programa v Republiki Sloveniji.

Razstava Moja brazgotina, moje življenje

V letu 2025 bomo nadaljevali z aktivnostmi pri izvajanju projekta v sodelovanju s Slovenskim društvom Transplant, saj je za ohranitev zaupanja in pozitivnega vzdušja ter informiranosti splošne in strokovne javnosti o darovanju organov tesno sodelovanje zelo pomembno. (za več glej poglavje 4.5.10).

V začetku leta 2025 (začetek marca 2025) bo otvoritev razstave v Trebnjem.

Razstava Krog hvaležnosti in sodelovanja

V letu 2025 bomo nadaljevali z aktivnostmi pri izvajanju projekta v sodelovanju s Slovenskim društvom Transplant in drugimi sodelujočimi društvi pacientov ter umetniki - ustvarjalci kipov (za več glej poglavje 4.5.10). Že v februarju bomo organizirali okroglo mizo ter otvoritev razstave Krog hvaležnosti v Mestni hiši Ljubljana.

III. Nagradni natečaj za najboljše raziskovalno delo s področja donorske medicine in dejavnosti

Namen nagradnega natečaja je spodbujanje raziskovalnega interesa za donorsko medicino in dejavnost, interdisciplinarno povezovanje in razvoj zavoda z dotokom svežega znanja (z medicinskih, pravnih, zdravstvenih in humanističnih plati). Nagradni natečaj smo objavili decembra 2023 in se bo s koncem letošnjega leta zaključil.

Tuji projekti (v teku)

BRAVEST (Building Resilience Against crisis: a systematic and global approach to adVance organ Safety and supply in Transplantation)

Trajanje: 1. 9. 2022 – 28. 2. 2025

Sofinanciranje: Program EU4HEALTH

Projekt bi se moral zaključiti na začetku 2025, a je konzorcij predlagal in zaprosil za podaljšanje do leta 2026, saj se še nismo uspeli uskladiti glede pogodbe o izmenjavi podatkov v skladu z GDPR in lokalnimi zakonodajami. Žal je bilo področje mednarodnih izmenjav podatkov (osebnih/zdravstvenih) zelo nedogovorjeno in do sedaj premalo natančno obravnavano, zato se je projekt zavlekel. Čaka se na potrditev EC.

Koordinator projekta je Evropsko združenje za transplantacijo organov (ESOT), Slovenija-transplant je partner v konzorciju. Skupaj s preostalimi člani vrhunske ekipe bomo analizirali dejavnike, ki so vplivali na uspešnost donorske in transplantacijske dejavnosti pred izbruhom epidemije, med izbruhom in med potekom epidemije SARS-CoV2. Na osnovi različnih izkušenj bomo identificirali dobre prakse (klinične primere, organizacijsko podporo, sistemske rešitve) in razvili algoritem in paradigmo za boljšo odpornost nacionalnih sistemov in njihovo neprekinjeno, uspešno in varno delovanje v času nepredvidljivih dogodkov in raznih kriz (npr. epidemija, ekološke nesreče, potresi, itd.).

Slovenija-transplant je vključen v aktivnosti projekta v vseh mesecih, od začetka do konca trajanja projekta, in vodi delovni sklop Trajnost (WP5 – Sustainability). Ključne naloge v letu 2025 so:

- Podpis pogodbe za izmenjavo podatkov o umrlih darovalcih in prejemnikih organov.
- Potrditev dokumenta o pogojih za varen prenos podatkov.
- Sodelovanje v delovnih sklopih 1,2,3,4: udeležba na sestankih (redni mesečni sestanki prek spleta), priprava nacionalnih podatkov za analize in identifikacijo dobrih praks, sodelovanje pri pisanju komunikacijskih sporočil, aktivnosti na družbenih omrežjih, priprava trajnostnega načrta, diseminacija na nacionalni ravni, organizacija strokovnih/diseminacijskih dogodkov, vsebinski razvoj priporočil in zaključnih projektnih gradiv, administrativno delo, sodelovanje pri pripravi vmesnih poročil in drugo.

Slovenija-transplant se bo po možnosti vključeval v nove projekte tudi v letu 2025, posebej na povabila in predloge drugih držav, še zlasti na področju priprave edukacijskih materialov, kar je naša prioritarna naloga.

4.5.14 Objavljanje strokovnih in znanstvenih člankov.

Objave:

- Redno bomo objavljali strokovne članke o novostih s področja v revijah (Isis in podobno) in se odzivali na povabila k sodelovanju.
- S strokovnimi temami bomo v revijah društev pacientov (glasilo Transplant, Ledvica ipd.) objavljali pomembne aktualne teme in statistične podatke.
- Načrtujemo tudi objave člankov v internih revijah donorskih centrov.
- Prim. Avsec pripravlja članek o rezultatih študije o certificiranju in edukaciji koordinatorjev v Evropi.

Nadaljevali bomo z raziskovanjem razmer za uvedbo darovanja po cirkulatorni smrti v Sloveniji.

V letu 2025 bomo naredili analizo vzrokov za odklonitve darovanja in načinov izvedbe pogovora s svojci na osnovi vprašalnika, ki smo ga pripravili sodelavci Slovenija-transplanta skupaj z revizorji in klinično psihologinjo dr. Bernardo Logar v začetku leta 2024. Rezultate raziskave bomo uporabili pri pripravi nadaljnjih priporočil na nacionalnem nivoju, z ugotovitvijo najpomembnejših zadržkov in prednosti v primeru uspešnih pogovorov s svojci (struktura družine, kulturni okvir, različne veroizpovedi, pomanjkanje informacij o darovanju ali zdravljenju s presaditvijo, pomanjkanje veščin za komunikacijo s svojci, delo v dežurstvu, ustreznost časa pristopa k družini, pomen zakonodaje, itd.). Pomemben doprinos raziskave je tudi vsakokratna razbremenitev izvajalca pogovora, ki je zelo specifičen in pogosto čustveno zahteven, saj se vsak primer posebej obravnava osebno, da se lahko natančno zabeleži zahtevane podatke. Kasneje bomo določene podatke rutinsko zbirali v iQAP, da bomo lahko sledili potrebam oz. korigirali pomanjkljivosti.

Razpisali smo III. Nagradni natečaj za najboljše raziskovalno delo s področja donorske medicine in dejavnosti, ki bo odprt dve leti: 2024-2025 (za več glej poglavje 4. 5. 13. Domači projekti).

4.5.15 Kontinuirano sodelovanje s Centrom za transplantacijsko dejavnost v UKC Ljubljana in prejemniškimi centri v UKC Ljubljana.

Z UKC Ljubljana smo v novembru 2020 podpisali novo pogodbo o sodelovanju, ki je skladna s sprejeto zakonodajo in veljavnimi pravilniki. Prav tako se s pogodbo na novo določa delitev dela, odgovornosti in finančnih obveznosti. V letu 2025 si bomo še naprej prizadevali za tesnejše sodelovanje z vodjo Centra za transplantacijsko dejavnost v UKC Ljubljana, doc. dr. Ivanom Kneževičem, saj smo tesno vpeti v dogodke pred, med in po presaditvi organov. Želimo si, da bi spodbuda k intenzivnejšemu delovanju zavoda prihajala s strani Prejemniškega centra UKC Ljubljana in Centra za transplantacijsko dejavnost.

V sklopu omenjenega sodelovanja velja omeniti tudi sodelovanje z Očesno kliniko UKC Ljubljana pri programu pridobivanja roženic od umrlih darovalcev v prostorih za umrle. V preteklih treh letih smo z uradnimi dopisi večkrat opozarjali vodstvu Kirurške in Interne klinike k izvrševanju organizacijskega predpisa OP UKCL 0013 in izpolnjevanju obrazca OB UKCL 0474 »Prva ocena o primernosti za darovanje tkiv«, ki ga je v skladu z omenjenim predpisom potrebno izpolniti pri vsakem umrlem bolniku in ga posredovati po elektronski poti na naš zavod. Žal je bila realizacija izpolnjevanja omenjenega obrazca tudi lani zgolj 20-25 %, kar kaže na precej večji potencial, brez potrebe po uvažanju roženic iz tujine, žal pa tudi na premajhno ozaveščenost lečečih zdravnikov o možnosti darovanja tkiv po smrti.

Zaradi omenjenega dejstva tudi v letu 2025 predvidevamo več sestankov z vodstvom Očesne klinike, vodstvom UKC Ljubljana in vodjo Centra za transplantacijsko dejavnost UKC Ljubljana, kjer bomo izpostavili pomembnost upoštevanja omenjenega organizacijskega predpisa za uspešnost programa pridobivanja roženic po smrti pacientov v prostorih za umrle. Na seznam čakajočih za presaditev roženic je bilo 1. 1. 2025 uvrščenih 322 bolnikov, lani pa je bilo skupno pridobljenih 134 in uspešno presajenih 100 roženic.

V skladu z Evropskimi smernicami in v skladu z novostmi, ki jih spoznavamo na sestankih svetovalnih odborov in na izobraževanjih v tujini, bomo sodobne strokovne smernice predstavili prejemniškemu centru in Centru za transplantacijsko dejavnost iz UKC Ljubljana na skupnih sestankih.

V letu 2022 smo se prvič po pandemiji sestali s kliničnimi koordinatorji, ki so odgovorni za program zdravljenja bolnikov s presaditvijo jeter. Dogovorili smo se za tesnejše sodelovanje, saj smo prišli do skupnega zaključka, da je v Sloveniji premalo bolnikov seznanjenih s to možnostjo zdravljenja pri končni odpovedi jeter, posledično pa je čakalni seznam za zdravljenje s transplantacijo jeter prekratek in zato porabimo manj jeter, pridobljenih od naših darovalcev, za zdravljenje naših bolnikov (več jih je dodeljenih bolnikom iz drugih držav

članic Eurotransplanta). V letu 2023 je bila podobna situacija pri čakajočih na presaditev levic, v pogovoru z odgovornimi pa smo izvedeli, da gre predvsem za kadrovske in prostorske stiske odgovornih zdravnikov, ki uvrščajo paciente na čakalne sezname.

V letu 2025 predvidevamo skupne sestanke tudi s preostalimi kliničnimi koordinatorji za transplantacijsko dejavnost, ki skrbijo za uvrstitev pacientov na čakalne sezname za zdravljenje s presaditvijo, jih pripravljajo na presaditev in jih ambulantno spremljajo po presaditvi do konca življenja.

Z vsemi kliničnimi koordinatorji se bomo sestali in se dogovorili tudi glede posredovanja podatkov, ki jih potrebuje tudi Eurotransplant za pravilno in natančno spremljanje (follow-up) prejemnikov po presaditvi. Ravno v tem letu se v Sklopu projekta BRAVEST zaključuje oblikovanje dokumentov, ki so potrebni kot pravna osnova za pravilno posredovanje zahtevanih podatkov med sodelujočimi institucijami. Tu je naš zavod v vlogi pobudnika urejanja trenutnih razmer.

Z UKC Ljubljana sodelujemo tudi na področju presaditev jeter pri majhnih otrocih na osnovi pogodbe, ki smo jo pripravili ob koncu leta 2022. Za vsakega otroka, pri katerem je ugotovljeno, da potrebuje presaditev jeter v tujini, Slovenija-transplant pošlje zahtevek s potrebnimi podatki v italijanski nacionalni center za transplantacijo (CNT). V drugem koraku gre potrditev postopka preko severno italijanske organizacije za transplantacijo (NIT), ki pridobi in dodeli organ za našega bolnika, do transplantacijskega centra v Bergamu v katoliški bolnišnici. V tem centru se mladi bolniki zdravijo. Celotna pot odobritve posega je potrebna zaradi natančnega vodenja evidence in povrnitve organa italijanskim kolegom, ki so ga »posodili«^o otroku iz Slovenije v urgentni situaciji. Organe vračamo po posredovanju Eurotransplanta preko mednarodne IT platforme FOEDUS.

Takšen način sodelovanja je rutinski in po opravljenem zdravljenju Slovenija-transplant prejme končno poročilo.

Tudi v prihodnje bomo sodelovali in se povezovali s predstavniki Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljana s ciljem izpolnjevanja dogovorov, ki so opredeljeni v Pogodbi za izvajanje in razvoj donorskega in transplantacijskega programa v Sloveniji med obema zavodoma, in izmenjave podatkov, ki jih Slovenija-transplant zbira v skladu z zakonom.

4.5.16 Usklajevanje aktivnosti za razvoj donorske in transplantacijske dejavnosti v Republiki Sloveniji z Ministrstvom za zdravje in drugimi odgovornimi telesi, registracija zdravstvene dejavnosti,

Ministrstvo za zdravje

MZ smo vedno na voljo za dodatna pojasnila iz stroke ali načina delovanja in zakonodajnih zahtev, v primerih, ko se pojavi vprašanje vezano na delovanje v Sloveniji ali v mednarodnem prostoru.

Sproti bomo pregledovali obstoječe pravilnike in dajali pobude za osvežitve in dopolnila, kadar bo to potrebno.

Intenzivno bomo sodelovali na področju ureditve sistema v skladu z Uredbo za tkiva, celice in kri, ki bo potrjena v prvi polovici leta, kot je opisano v poglavju o sodelovanju z Evropsko komisijo (EK). Ta naloga bo trajala do leta 2026.

Za namen preverjanja ustreznosti Ratifikacije konvencije proti trgovanju, ki je stopila v veljavo 1. 9. 2022, bo v nadaljevanju potrebno sodelovanje z MZ. Določbe konvencije niso prenesene v naš prostor le z odločbo 181a Kazenskega zakonika, pač pa so posamezne zahteve definirane tudi v drugih zakonih in dokumentih. Konvencija je obsežen dokument za preprečevanje trgovanja z organi, ki določa različne načine zlorab, ki do sedaj niso bili pravno definirani kot kriminalna dejanja. Ob tem je zelo pomembno sodelovanje na mednarodnem področju, saj se kazniva dejanja izvajajo v drugih državah, žrtve pa so lahko iz naše države. Glede preverjanja nam bo v pomoč sodelovanje v skupini za implementacijo konvencije proti trgovanju z organi Santiago de Compostella (več je opisano v poglavju 4.5.11.4. - Generalni direktorat za človekove pravice in pravno državo pri Svetu Evrope). Še naprej je treba skrbeti za ozaveščanje splošne javnosti o nezakonnosti in nevarnostih trgovine s človeškimi organi. Potrebna bo razprava o vlogi zdravstvenega osebja oz. zdravnikov pri prijavljanju takšnih dejanj, kjer je treba izpostaviti, da so žrtve in prijavitelji zakonsko zaščiteni. V diskusijo bomo vključili tudi Zdravniško društvo in Zdravniško zbornico Slovenije, ki sta izdala Kodeks zdravniške etike.

Zdravniško društvo in Zdravniška zbornica

Z Zdravniškim društvom redno sodelujemo kot člani Glavnega strokovnega odbora. V letošnjem letu bomo natančneje predstavili cDCD darovanje, etične pomisleke ob koncu življenja in enotni koncept smrti.

Sodelovanje z različnimi mednarodnimi ali slovenskimi organizacijami z namenom priprave zakonodajnih dokumentov, izobraževanj, dnevne klinične prakse, etičnih principov in vseh ostalih nalog, je zelo zahtevno in ambiciozno delo. Naloga bo možno uresničiti v večjem obsegu, če bomo kot komunikacijsko orodje uporabili videokonference, elektronsko pošto in le občasno sestanke v obliki fizične prisotnosti. Zavedati se moramo, da so naloge Slovenija-transplanta zelo obširne, raznolike in multidisciplinarne. Poleg tega pa se v Sloveniji soočamo z zelo ozko skupino strokovnjakov, ki se ukvarjajo s to terciarno dejavnostjo in se je potrebno situaciji prilagoditi tudi s tega vidika.

Z Zdravniško zbornico bomo kot doslej sodelovali predvsem preko objavljanja člankov v reviji Isis in s tem obveščali zdravniško javnost o pomenu darovanja, naši dejavnosti in tudi povezavah z drugimi medicinskimi ali družboslovnimi strokami. To sredino želimo obveščati zlasti o etičnih izzivih, pomenu izobraževanja, neprofitnosti in preventivi proti komercializaciji, ter o spoštljivem sodelovanju med strokovnjaki, na kar včasih pozabimo.

V letošnjem letu načrtujemo tesnejše sodelovanje z Zdravniško Zbornico, saj želimo ravno preko te organizacije pripraviti večji dogodek, na katerem bi stroki predstavili DCD darovanje. Naša želja je pripeljati mednarodne strokovnjake s področja in predstaviti zadnje dosežke, odstirati etične, klinične in zakonodajne dileme ter se skupaj odločiti, kako na najbolj smotrni način začeti. Darovanje po kontrolirani zaustavitvi srca je v nekaterih državah ET prevladujoč vir darovanih organov in tkiv, rezultati po presaditvi pa so ob pravilnem zaporedju postopkov in pomoči zunajtelesnih naprav za vzdrževanje organov celo boljši, kot pa po presaditvi organov, pridobljenih od DBD darovalcev. V pomoč nam bodo Evropske smernice za implementacijo DCD, ki jih pod okriljem EDQM ravno v prvi polovici leta 2025 končujemo (pri tem je aktivno vključen tudi naš predstavnik).

V sodelovanju z Zdravniško zbornico želimo tudi pripraviti rešitev za priznanje evropskega izpita za transplantacijske koordinatorje na slovenskem nivoju in ob bok ostalim specialnostim. En predlog je, da bi se uporabilo orodje mikrokreditacije, ki je usmerjeno na edukacijo/testiranje/certificiranje praktičnih kompetenc.

4.5.17 Pozitivno poslovanje zavoda.

Vodstvo zavoda si bo še naprej prizadevalo za pozitivno poslovanje v okviru razpoložljivih sredstev, ki jih bomo prejeli s strani Ministrstva za zdravje in v skladu s sprejetim Programom dela in finančnim načrtom za leto 2025. Prav tako pa bomo iskali dodatne vire v sklopu evropskih projektov.

Leto 2025 bo na področju poslovanja zanimivo, saj nameravamo zaposliti tri nove sodelavce in tako optimizirati stroške pogodbenih sodelavcev, ki izvajajo delo centralnih transplantacijskih koordinatorjev. Prav tako pričenjamo s prenovo informacijskega sistema. V letu 2025 bo potrebno izvesti razpis za nakup strojne opreme, prav tako pa še razpis za razvoj programske opreme. V spomladanskih mesecih leta bomo pričeli z uvodnimi pogovori za izvedbo notranje revizije zavoda za leto 2024 ter izvedbo revizije računovodskih izkazov za leto 2024. Kljub vsem navedenim aktivnostim v tem poglavju načrtujemo, da bomo poslovno leto zaključili s pozitivnim rezultatom.

4.5.18 Elektronsko arhiviranje dokumentacije.

Naloga uvedbe elektronskega arhiviranja dokumentacije (poslovne in medicinske) je že nekaj časa naša naloga. Vse do danes nam je še ni uspelo uresničiti, saj za tovrstno izvajanje aktivnosti potrebujemo ustrezno izobražen kader. Ker pa bo leto 2025 v znamenju kadrovske zapolnitve prostih delovnih mest na eni strani ter na drugi strani njihovo uvajanje v delo, bomo uvedbo elektronskega arhiviranja dokumentacije prestavili v leto 2026. V letu 2025 pa nameravamo s pomočjo študentov digitalizirati preostanek ne digitalizirane medicinske dokumentacije.

4.5.19 GDPR, vključno z DPIA in DSA

Aktivnosti, vezane na Splošno uredbo o varstvu osebnih podatkov, so naša stalna naloga. V letu 2023 smo del aktivnosti, ki so vezane na varovanje osebnih podatkov, zaupali zunanjemu izvajalcu – Virtuo d.o.o. in s to organizacijo bomo sodelovali tudi v prihodnje, saj so se izkazali za zelo kompetentne. Področje znotraj zavoda še naprej usklajuje in koordinira dr. Boštjan Kušar ter prim. Danica Avsec. Potrebni bodo redni sestanki, da bomo ustrezno uskladili zakonodajne in strokovno-medicinske vidike za varno zbiranju in posredovanje podatkov za namen tekočega kliničnega dela in tudi za namen raziskav ter analiz uspešnosti zdravljenja s presaditvijo ter pripravili ustrezne anekse k obstoječim pogodbam ter dokument o varnem pošiljanju podatkov (DSA, DPIA).

4.5.20 Reorganizacija dela Centralnih transplantacijskih koordinatorjev – kadrovske menjave, redno zaposleni v ekipi, večizmensko delo, kontinuiteta pri administrativnih postopkih, zagotavljanje sprotne statistične obdelave podatkov, vzpostavitev sistema kakovosti na področju koordinacije donorsko-transplantacijske dejavnosti.

Na podlagi izkušenj iz preteklih dveh desetletij se pripravljamo na pomembno reorganizacijo dela na področju centralne transplantacijske koordinacije.

V zgodnjih začetkih delovanja Slovenija-transplanta so celotno koordinacijsko dejavnost v UKC Ljubljana pokrivali CTK iz ST, ki so sicer opravljali delo sobnega zdravnika ali specializanta. Dejavnost je bila ustrezno podprta s strani kirurških klinik, ki so omogočale koordinatorjem po napornem delu dovolj počitka. Z razvojem dejavnosti pa so naraščale obremenitve in potreba po redno zaposleni ekipi CTK. Poleg redne ekipe, ki jo zavod zagotavlja z 1-2 zaposlenima, preostali del urgentne dejavnosti, ki mora potekati 24/7, zagotavljamo s pogodbenimi koordinatorji (običajno specializantkami in specializanti, redko s študenti in pripravniki). Ker pa se delo pogodbenih koordinatorjev ob jutranji predaji nenadoma zaključi, saj morajo v nekaterih primerih še med potekom koordinacije več-organskega odvzema nadaljevati z delom na oddelku (razumevanje klinik za naše delo ob kadrovskih stiskah ni več takšno, kot je bilo nekoč), ostaja kup administrativnih nalog nezaključenih, kar dodatno obremenjuje redno zaposlene CTK. Kljub pomoči in zmanjševanju obremenitvam CTK z razvojem IT podpore in zagotavljanjem večje mobilnosti (prenosniki, elektronski posredovanje dokumentacije, itd.), se nezaključene obveznosti niso bistveno zmanjšale, saj je stanje v zdravstvu na našem področju vedno bolj zahtevno. Poleg tega smo leta 2018 tudi v UKC Ljubljana organizirali ekipo BTK s pomočniki/namestniki, kar je precej zmanjšalo zahtevnost medicinskih postopkov, ki jih je prej moral izvajati predvsem CTK, ostajajo pa vse administrativne naloge.

Prihajamo do zaključka, da je čas za postavitve nove organizacijske sheme, kjer bodo naloge pogodbeno zaposlenih mladih zdravnikov in zdravnic postopno prevzeli redno zaposleni in ustrezno usposobljeni diplomirani zdravstveniki in diplomirane medicinske sestre. Ker je urgenten del dejavnosti postopkovno zahteven in izjemno natančen, je za ustrezen prehod potrebno postopno uvajanje in prilagajanje novemu načinu dela. Poleg tega želimo postaviti tudi sistem kakovosti na področju transplantacijske dejavnosti, kjer do sedaj zaradi zgoraj naštetih obremenitev in različnih ekip kaj takega ni bilo mogoče dobro izvesti. Pri reorganizaciji se opiramo na primerljive izkušnje iz tujine.

V letu 2025 si želimo zaposliti 2-3 osebe, ki bi postale redno zaposlena ekipa CTK, pokrivala pa bi urgenten del dejavnosti zavoda 24/7. Računamo, da bi bile te osebe popolnoma usposobljene do konca leta 2026, saj je za dobro delo pomembna ustrezna frekvenca dogodkov, poleg tega pa še kakovostno izobraževanje na nacionalnem in mednarodnem nivoju (nekaterih izobraževanj se CTK lahko udeleži šele po zadostnem številu koordinacij). Zavod bo moral v prehodnem obdobju zagotoviti kader za izobraževanje in svetovanje novim sodelavcem, ki ne bodo več zdravniki. V prehodnem obdobju bo zavod prav zaradi tega finančno nekoliko bolj obremenjen, kar pa bi se leta 2027 bistveno spremenilo. Potrudili se bomo, da zagotovimo sredstva znotraj kvote, ki nam jo namenja za delovanje Ministrstvo za zdravje oziroma Vlada RS.

4.5.21 V lasten tim usmerjene aktivnosti (podpora, team-building, strokovni kolegiji, brainstorming, delo od doma, sprostivne dejavnosti, povezovanje, asertivna komunikacija, ...)

V tem letu želimo sestaviti poseben Program v lasten tim usmerjenih aktivnosti.

Prijazno delovno okolje je zelo pomembno za vsakega zaposlenega, še posebej pomembno pa je v dejavnosti, kot jo opravlja Slovenija-transplant. Podiranje mej, kar je odprl razvoj transplantacijska in še posebej donorske medicina, zahteva ne le pripravljenost za darovanje, ampak tudi razumevanje sprememb in sprejemanje določenih tabujev. Pogosto gre za intenzivno delo, potrebo po hitrem reševanju problemov, nenazadnje tudi za določene napetosti, ki se izražajo v nekih trenutnih odnosih ali konkretno v pisarni ali celo pri koordinaciji ponoči, nekje daleč od pisarne. Stiske so lahko zelo velike.

Leta po koroni so bila tudi za naš zavod izjemno turbulentna. Prihajalo je do številnih kadrovskih izzivov, ki jim prej nismo bili priča. Nove zaposlitve in odpovedi med redno zaposlenimi so si sledile kot po tekočem traku, soočali smo se tudi s številnimi logističnimi izzivi (predvsem na področju transporta organov). Poleg tega je bilo in bo še naprej vodstvo zavoda usmerjeno predvsem v dobro detekcijo in revizijske postopke na področju celotne mreže donorskih bolnišnic, ker je to najpomembnejši prvi korak za zagotavljanje zadostnega števila organov za naše bodoče prejemnike in s tem posledično zmanjševanje umrljivosti na čakalnih seznamih.

Pri tem je pomembnih več dejavnikov, od katerih smo nekatere naglasili že v letu 2024:

1. Slabo poznavanje poslanstva zavoda: organizirali smo redne strokovne kolegije na 14 dni, na katerih se seznanimo z nalogami posameznikov in sproti delujemo v smeri ciljev, ki smo si jih zastavili v finančnem načrtu za tekoče leto. Vodstvo poziva tudi k obiskovanju preoblikovane in večkrat nagrajene spletne strani zavoda, kjer lahko vsak zaposleni prispeva k še boljšemu izgledu.
2. Ločitev dejavnosti na urgentno in ne-urgentno: tisti, ki opravljajo urgenten del dejavnosti (koordinacija in centralna pisarna), morajo v primeru predvidene odsotnosti svoje naloge natančno predati sodelavcem, v IDE pa smo naložili tudi določena natančna navodila. Prav tako niso opravičeni do dela od doma, saj se dejavnost odvija v UKCL v tesni povezavi z OIM in ostalimi službami, kar zahteva stalno prisotnost v neposredni bližini. Ta del tima je posledično večino časa bolj obremenjen.
3. Pogoste bolniške odsotnosti: z njimi se soočamo predvsem v zadnjem letu, stisko pa smo reševali z začasnimi zunanji pogodbenimi sodelavci. V primeru večje frekventnosti odsotnosti bomo morali razmisliti o dodatnem kadru na področju IT podpore in predaji aktivnosti.

4. Pasiven pristop in pomanjkanje pro-aktivnosti: z menjavo vodstva zavoda se je zamenjal tudi način vodenja. Kljub temu se osnovna struktura redno zaposlenih ni bistveno spremenila. Posledično je prihajalo do številnih nesoglasij. Po treh letih prihajamo do zaključka, da novo vodstvo še ni sprejeto na način, ki bi omogočal sproščeno in zaupljivo komunikacijo s strani nekaterih zaposlenih. Odgovornost je tudi na strani vodstva zavoda, zato želimo v tem letu modificirati pristop.
5. Izrazito povečane obremenitve dela ekipe na začetku meseca: gre za del ekipe, ki je obremenjen z obračunskim delom (polovica vseh redno zaposlenih). Na tem področju imamo interni dogovor, da se v tem času ne koristi letnega dopusta oziroma se posreduje podatke tudi v času odsotnosti (službene ali redne), saj zaradi majhnega števila zaposlenih in potrebe po ključnih kadrih za izvedbo nalog druge možnosti ni.

Program v lasten tim usmerjenih aktivnosti bi zato zajemal:

1. Kratek jutranji sestanek – 15-30 minut kot uvod v delo celega tima;
2. Redne strokovne kolegije, kjer bi imel vsak član tima enako odmerjen čas za predstavitev svojih aktivnosti (2 x mesečno);
3. Reden BRAINSTORMING 1 x mesečno, kjer bi vsak od zaposlenih poskrbel za določeno izbrano temo in na sproščen način povabil ostale k sodelovanju;
4. Delo v manjših timih glede na tip naloge, skupaj z vodstvom;
5. Vodenje posameznih članov tima:
 - a) vodenje po meri (takojšnje odzivanje na nesoglasja),
 - b) transparentno vodenje (jasnost, vključenost, upoštevanje dobrih predlogov, spodbujanje pro-aktivnosti, itd.),
 - c) letni razgovor z jasnimi cilji in preverjanjem izvedbe tekom leta,
 - d) skrb za redno izpopolnjevanje in ustrezno izobraževanje;
6. Skupne sprostitvene dejavnosti na zavodu – 1 x tedensko (npr. sproščena skupna malica na začetku tedna);
7. Skupne sprostitveno-povezovalne dejavnosti zunaj zavoda – 1-2 x letno (npr. skupen izlet);
8. Tečaj asertivne komunikacije – za vse redno zaposlene na ST in pogodbene CTK/BTK;
9. Praznovanje RD – manjša pogostitev, voščila direktorja za rojstni dan, ki so namenjena vsem zaposlenim, BTK in CTK-jem (pisna voščilnica), ipd.;
10. Team building: 1 x letno s profesionalnim vodenjem;
11. Novoletna zabava;
12. Praznovanje posebej uspešnih dogodkov;
13. Transparentnost v primeru dodatnega nagrajevanja;
14. Vključenost celotnega tima zaposlenih v EDD;
15. Skrb za splošno dobro počutje, preprečevanje obrekovanj in takojšnje reševanje konfliktov.

4.6 Poročanje o notranjem nadzoru javnih financ

4.6.1 Opredelitev poslovnih ciljev na področju NNJF

Osnovni cilj notranje revizije je preveritev pravilnosti in učinkovitosti poslovanja po poslovnih funkcijah.

V letu 2025 so poslovni cilju na področju NNJF sledeči: skladno z Zakonom o nujnih ukrepih za zagotovitev stabilnosti zdravstvenega sistema nameravamo izvesti notranjo revizijo poslovanja za leto 2024.

Rok za izdajo revizijskega poročila je 30. 6. 2025.

Prav tako bomo v letu 2025 spremljali implementacijo priporočil izvedene notranje revizije za leto 2023.

Skladno z Zakonom o nujnih ukrepih za zagotovitev stabilnosti zdravstvenega sistema imamo sledeči plan revizij do leta 2026.

Tabela 1: Plan notranjih revizij

Leto	2024	2025	2026
Vsebina	Področje revidiranja za leto 2023: upravljanje čakalnih seznamov, čakalnih dob, vzrokov zanje in predlogov za njihovo odpravo, revizija izkoriščenosti zmogljivosti (prostorov, opreme in kadrov), sodelovanje z Eurotransplantom in področje, ki bo izbrano glede na tedanjo aktualnost	Področje revidiranja za leto 2024: upravljanje čakalnih seznamov, čakalnih dob, vzrokov zanje in predlogov za njihovo odpravo, revizija izkoriščenosti zmogljivosti (prostorov, opreme in kadrov), sodelovanje s pogodbenimi sodelavci in področje, ki bo izbrano glede na tedanjo aktualnost	Področje revidiranja za leto 2025: upravljanje čakalnih seznamov, čakalnih dob, vzrokov zanje in predlogov za njihovo odpravo, revizija izkoriščenosti zmogljivosti (prostorov, opreme in kadrov), pogodbeni odnos z Ministrstvom za zdravje in področje, ki bo izbrano glede na tedanjo aktualnost

Tabela 2: Plan revizij računovodskih izkazov

Leto	2024	2025	2026

Vsebina	-	Revidiranje računovodskih izkazov za leto 2024.	-
---------	---	---	---

O ugotovitvah bomo skladno z zgoraj navedenim zakonom, poročali Uradu republike Slovenije za nadzor proračuna.

4.6.2 Register obvladovanja poslovnih tveganj

Slovenija-transplant ima vzpostavljen Register tveganj. V delu, ki se nanaša na tveganja pri poslovanju, je osnova za izvedbo notranje revizije poslovanja. Register redno posodabljam glede na potrebe, oziroma ko zaznamo, da bi nove notranje ali zunanje okoliščine, na katere zavod nima vpliva, lahko odločilno vplivale na naše poslovanje.

Tabela 3: Register obvladovanja poslovnih tveganj

Področje	Ocena	Ukrepi za preprečitev tveganja
Nedovoljeno sprejemanje daril	Verjetnost tveganja, posledica in ocena kritičnosti tveganja so bile ocenjene z »majhna«	Določitev skrbnika za sezname daril. Uvedba seznama daril.
Neupoštevanje nasprotja interesov	Verjetnost tveganja, posledica in ocena kritičnosti tveganja so bile ocenjene z »majhna«	Usposabljanje in informiranje zaposlenih.
Nedovoljeno lobiranje	Verjetnost tveganja, posledica in ocena kritičnosti tveganja so bile ocenjene z »majhna«	Izobraževanje in obveščanje zaposlenih glede zaščite prijaviteljev.
Zaščita prijaviteljev	Verjetnost tveganja, posledica in ocena kritičnosti tveganja so bile ocenjene z »majhna«	Osveščanje zaposlenih o neetičnih ter nezakonitih ravnanjih.
Javna naročila	Verjetnost tveganja in ocena kritičnosti tveganja sta bili ocenjeni z »majhna«, posledice pa z »večje«	Notranji nadzor.
Čakalni spisek za presaditve organov	Verjetnost tveganja, posledica in ocena kritičnosti tveganja so bile ocenjene z »majhna«	Redno posodabljanje podatkov.

4.6.3 Aktivnosti na področju NNJF

V letu 2025 se bodo aktivnosti na področju revidiranja izvajale v skladu s sprejetim Planom revizij, ki je predstavljen v poglavju 4.6.1. Ugotovitve in priporočila notranjih revizij za leto 2024 bodo predstavljene v Letnem poročilu Slovenija-transplanta za leto 2025.

O ugotovitvah pa bomo, skladno z Zakonom o nujnih ukrepih za zagotovitev stabilnosti zdravstvenega sistema, poročali tudi Uradu Republike Slovenije za nadzor proračuna.

5 KAZALNIKI ZA MERJENJE ZASTAVLJENIH CILJEV

Merljivi kazalniki kakovosti donorskega programa so predstavljeni v nadaljevanju – Tabela 4, merljivi cilji 2025.

Kazalnike smo pripravili na osnovi obstoječih statističnih podatkov najuspešnejših držav v Evropi in naših lanskoletnih rezultatov. Oceno pričakovanega števila pridobljenih organov smo naredili na osnovi skupnega števila mrtvih darovalcev, ki smo ga dosegli v preteklih letih. Pri napovedih za leto 2025 smo upoštevali trenutno izjemno zahtevno in negotovo situacijo v zdravstvu (še vedno trajajoča zdravniška stavka, številne prostorske in kadrovske stiske, ki jih zelo natančno poznamo revizorji donorskega programa), pri tem pa smo upoštevali naš doseg za izboljšanje trenutnih razmer in odgovornost do bolnikov na čakalnih seznamih za zdravljenje s presaditvijo. Upoštevali smo tudi primerjave z objavljenimi podatki v literaturi in na spletnih straneh Eurotransplanta. (Glej: <http://statistics.eurotransplant.org>).

Delež odklonitve svojcev predvidevamo na osnovi doseženih dobrih rezultatov preteklih let. Število transplantacij pa je določeno v razmerju glede na število pridobljenih organov s ciljem, da se le-ti uporabijo za slovenske bolnike.

Glede uvrščanja novih bolnikov na čakalne sezname za zdravljenje s presaditvijo smo se posvetovali z odgovornimi zdravniki iz posameznih prejemniških centrov.

Doseganje zelenih ciljev spremljamo s kazalci kakovosti, ki so predstavljeni v tabeli merljivi cilji.

Tabela 4: Merljivi cilji 2025

Merljivi cilji	P 2022	R 2022	P 2023	R 2023	P 2024	R 2024	P 2025
Število pridobljenih darovalcev – primerni*	80	89	85	95	90	63	70
Število pridobljenih darovalcev – aktivni**	55	56	55	65	60	47	50
Število pridobljenih darovalcev – dejanski***	48	49	48	58	50	42	45
Število pridobljenih ledvic	88	82	85	87	85	69	70
Število pridobljenih src	15	24	20	24	20	19	15
Število pridobljenih jeter	40	45	40	48	40	39	40
Število pridobljenih pljuč	12	20	15	22	15	18	15
Število pridobljenih roženic	120	172	150	137	150	130	150
Število presajenih organov v Sloveniji	120	109	120	105	115	102	110
Število presajenih ledvic	70	51	60	50	55	42	50

Število presajenih src	22	29	25	21	25	26	25
Število presajenih jeter	32	18	25	23	25	23	25
Število presajenih pljuč	10	10	10	11	10	11	10
Število presajenih roženic	110	122	150	89	120	84	100
Odstotek odklonitev	18%	32%	20%	21%	20%	18%	20%
Odstotek pridobljenih ledvic glede na število pridobljenih darovalcev****	78 % – 92 %	73%	78 % – 92 %	67%	78 % – 92 %	73%	75%-90%
Odstotek pridobljenih src glede na število pridobljenih darovalcev****	22% – 34%	43%	22% – 34%	37%	22% – 34%	40%	25%-40%
Odstotek pridobljenih jeter glede na število pridobljenih darovalcev****	66% – 93%	80%	66% – 93%	74%	66% – 93%	83%	70%-90%
Odstotek pridobljenih pljuč glede na število pridobljenih darovalcev****	27% – 37%	36%	27% – 37%	34%	27% – 37%	38%	25%-40%
Število uvrščenih pacientov na čakalno listo ET	120	114	130	151	155	169	155
Število uvrščenih pacientov na čakalno listo za ledvica	50	39	50	58	60	86	70
Število uvrščenih pacientov na čakalno listo za jetra	30	22	30	29	30	29	30
Število uvrščenih pacientov na čakalno listo za srce	30	40	40	48	50	45	40
Število uvrščenih pacientov na čakalno listo za pljuča	10	13	10	16	15	9	15

* Primerni darovalec - medicinsko ustrezna oseba, pri kateri je bila ugotovljena smrt na podlagi nevroloških meril, glede na relevantno zakonodajo.

**Aktivni darovalec - Primeren darovalec, za katerega imamo privolitve: narejen je bil operacijski rez z namenom pridobitve organov za namen presaditve; pridobljen je bil vsaj en organ za namen presaditve.

***Dejanski darovalec - dejanski darovalec od katerega je bil presajen vsaj en organ.

****Izračunano povprečje glede na realizacijo članic Eurotransplanta v letu 2022.

6 FINANČNI NAČRT PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV

V priloženih tabelah so posebej prikazane vrednosti, rasti in deleži posameznih vrst prihodkov in odhodkov. Načrt prihodkov in odhodkov je natančneje opredeljen v Prilogi 1.

Priloga - Obrazec 1: Načrt prihodkov in odhodkov 2025

Priloga – AJPES obrazec: Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov

6.1 Načrtovani prihodki

Načrtovani celotni prihodki za leto 2025 znašajo 1.900.000,00 EUR in bodo za 18% nižji od ocene doseženih celotnih prihodkov v letu 2024.

Tabela 5: Struktura posameznih vrst načrtovanih prihodkov v celotnih prihodkih v letu 2024

	Ocena realizacije 2024		Plan 2025	
	EUR	%	EUR	%
Prihodki od poslovanja	2.300.758,66	99,3	1.900.000,00	100,0
Prihodki iz poslovanja, EU (projekti, ET)	7.024,72	0,3		
Finančni prihodki	8.704,58	0,4		
Celotni prihodki	2.316.487,96	100,0	1.900.000,00	100,0

V letu 2025 načrtujemo, da bomo opravili celoten program dela s sredstvi, ki jih bomo pridobili iz državnega proračuna (100,0 %) – Ministrstvo za zdravje.

6.2 Načrtovani odhodki

Celotni načrtovani odhodki za leto 2025 znašajo 1.900.000,00 EUR in bodo za 15,8 % nižji od ocenjenih doseženih celotnih odhodkov v letu 2024.

Tabela 6: Struktura posameznih vrst načrtovanih sredstev v celotnih odhodkih v letu 2025

	Ocena 2024		Plan 2025	
	EUR	%	EUR	%
Stroški materiala	15.001,89	0,7	21.000,00	1,1

Stroški storitev	1.634.059,22	72,5	1.161.400,00	61,2
<i>Stroški zdravstvenih storitev</i>	<i>1.325.180,42</i>	<i>58,8</i>	<i>894.000,00</i>	<i>47,1</i>
<i>Stroški nezdravstvenih storitev</i>	<i>308.878,80</i>	<i>13,7</i>	<i>267.400,00</i>	<i>14,1</i>
Amortizacija	28.469,44	1,3	36.000,00	1,9
Stroški dela	573.028,94	25,3	675.000,00	35,5
Finančni odhodki	4.859,55	0,2	6.600,00	0,3
Celotni odhodki	2.255.419,04	100,0	1.900.000,00	100,0

Strukturo stroškov v letu 2025 v veliki meri sestavljajo stroški storitev (61,2 %), v katerih so zajeti stroški pogodbenih sodelavcev (od tega 47,1 % za zdravstvene storitve in 14,1 % za nezdravstvene storitve, na podlagi podjemnih pogodb, ki jih bomo sklenili z zunanjimi zdravstvenimi in nezdravstvenimi sodelavci), sledijo stroški dela zaposlenih (35,5 %) in strošek amortizacije (1,9 %). Stroški materiala znašajo 1,1 % ter finančni odhodki 0,3 % vseh planiranih stroškov.

V načrtovanih stroških nezdravstvenih storitev za leto 2025 je zajeto:

Storitve vzdrževanja	63.900,00 EUR
Strokovno izobraževanje delavcev, sestanki in drugo	53.100,00 EUR
Ostale nezdravstvene storitve	150.400,00 EUR

6.2.1 Načrtovani stroški blaga, materiala in storitev

Načrtovani stroški blaga, materiala in storitev v celotnem zavodu za leto 2025 znašajo 1.182.400,00 EUR in bodo za 28,3 % nižji od doseženih v letu 2024. Delež glede na celotne načrtovane odhodke zavoda znaša 62,2 %.

6.2.2 Načrtovani stroški dela

Načrtovani stroški dela (464) v celotnem zavodu za leto 2025 znašajo 675.000,00 EUR in so za 17,8 % višji v primerjavi z realiziranimi v letu 2024. Pri planiranju sredstev za plače smo upoštevali usmeritve Ministrstva za zdravje, glede vrednosti plačnih razredov. V stroških plač je zaradi predvidenega povečanega obsega dela na posameznih področjih upoštevano tudi nadurno delo in izplačilo redne delovne uspešnosti. Prav tako pa je v stroških dela za leto 2025 vključena zaposlitev treh novih sodelavcev, s katerimi bomo optimizirali stroške pogodbenih sodelavcev za delo centralnega transplantacijskega koordinatorja.

6.2.3 Načrtovani stroški amortizacije

Načrtovana amortizacija po predpisanih stopnjah znaša 36.000,00 EUR.

- del amortizacije, ki bo vračunan v ceno, znaša 36.000,00 EUR.

Načrtovani stroški amortizacije 2025 so se zvišali za 26,5 % glede na realizirano amortizacijo leta 2024.

6.3 Načrtovan poslovni izid

Tabela 7: Načrtovani poslovni izid

CELOTNI PRIHODKI		CELOTNI ODHODKI		POSLOVNI IZID	
Ocena 2024	FN 2025	Ocena 2024	FN 2025	Ocena 2024	FN 2025
2.300.758,66 EUR	1.900.000,00 EUR	2.255.419,04 EUR	1.900.000,00 EUR	61.068,92 EUR	0,00 EURO

Razlika med načrtovanimi prihodki in načrtovanimi odhodki v zavodu za leto 2025 izkazuje uravnoteženi poslovni izid v višini 0 EUR.

6.4 Načrt prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti

V letu 2024 Slovenija-transplant ne načrtuje pridobivanja prihodkov iz naslova opravljanja storitev na trgu oziroma t. i. tržnih storitev. Vsi prihodki se načrtujejo iz proračunskih virov Republike Slovenije – Ministrstva za zdravje oz. iz naslova evropskih projektov. Načrt prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah je natančno opredeljen v Prilogi - AJPES.

Priloga – AJPES obrazec: Izkaz prihodkov in odhodkov po vrstah dejavnosti

6.5 Načrt prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka

Priloga – AJPES obrazec: Izkaz prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka

7 PLAN KADROV

Priloga - obrazec 2: Spremljanje kadrov 2025

Na dan 1. 1. 2025 je bilo v zavodu zaposlenih 8 oseb. Konec meseca maja 2025 odhaja v pokoj dolgoletna sodelavka, zdravnica. Nadomestilo zaposlitve delovnega mesta zdravnika pričakujemo v mesecu septembru. Konec meseca februarja 2025 odhaja na delo v drug zavod tudi sodelavec, ki se nam je pridružil konec leta 2023. Njegovo zamenjavo planiramo izvesti v mesecu juliju 2025. Hiter napredek donorsko-transplantacijske medicine tudi od nas terja določene kadrovske prilagoditve. Zaradi nujnosti zagotavljanja večjega števila primernih, aktivnih in dejanskih darovalcev smo primorani okrepiti predvsem strokovno-medicinski oziroma zdravniški del ekipe. Kot smo že omenili, si želimo z mesecem septembrom 2025 zaposliti tri dodatne sodelavce – centralne transplantacijske koordinatorje. Z zaposlitvijo omenjenih sodelavcev bomo optimizirali stroške dela pogodbenih sodelavcev, ki sedaj opravljajo to delo. Zaposlitve centralnih transplantacijskih koordinatorjev nam dolgoročno predstavljajo večjo stabilnost, saj je njihovo delo bistvenega pomena za delovanje našega zavoda.

7.1 Zaposlenost

V letu 2025 bomo v primeru dodatne okrepitve treh novih centralnih transplantacijskih koordinatorjev proti koncu leta 2025 tudi natančneje definirali delovne naloge sodelavcev, ki so do sedaj delno prekrivali naloge centralnih transplantacijskih koordinatorjev.

Priloga – Organigram Zavoda Republike Slovenije za presaditve organov in tkiv Slovenija-transplant

7.2 Ostale oblike dela

V Slovenija-transplantu je pogodbeno delo ena od pomembnejših oblik zaposlovanja, tako bo tudi v letu 2025. Dejavnost transplantacijske medicine je povsod po svetu in tudi v Sloveniji terciarna dejavnost. Sodelavci na ozkem strokovnem področju (CTK-ji, BTK-ji, zdravniki v ekipah za multiorganski odvzem in zdravniki ter asistenti v ekipi za ugotavljanje možganske smrti) sodelujejo z zavodom po pogodbi, saj pridobivajo prakso in osnovno znanje v matičnih ustanovah. Po drugi stani pa to pomeni, da lahko sodelujemo z visoko specializiranimi strokovnjaki, ki jih je nesmiselno zaposlovati, saj je obseg teh del manjši, kot za polno zaposlitev za posamezne strokovnjake.

7.3 Dejavnosti, oddane zunanjim izvajalcem

V nadaljevanju sledi seznam dejavnosti in storitev, ki so oddane zunanjim izvajalcem in obseg planiranih sredstev:

- Vzdrževanje računovodskih programov – Vasco	6.000,00 EUR
- Vzdrževanje progama TC – Artman	11.000,00 EUR
- Vzdrževanje programa POT – Pinna	11.000,00 EUR
- Vzdrževanje računalniškega programa E-opredelitev	16.000,00 EUR
- Vzdrževanje registra opredeljenih – ZZS	3.500,00 EUR
- Stroški tekočega vzdrževanja	10.000,00 EUR
- Čiščenje – UKC Ljubljana	7.000,00 EUR
- Vzdrževanje registra Slovenija-Donor	150.000,00 EUR
- Izvedba notranje revizije	4.500,00 EUR
- Izvedba revizije računovodskih izkazov	5.500,00 EUR
- Tipizacija	10.000,00 EUR
- Izdelava novega informacijskega sistema za organe	1.400.000,00 EUR

7.4 Izobraževanje, specializacije in pripravništva

Izobraževanje kadra za izvajanje strokovnih del je zelo pomembno in predstavlja pomembno nalogo naše ustanove. Tako kot do sedaj, bo tudi v letu 2025 izobraževanje zaposlenih in pogodbenih delavcev ena od prednostnih nalog. Le sodelavci z ustreznim znanjem in kompetencami lahko zagotavljajo uspešno delovanje razvojno usmerjenega zavoda. Za leto 2025 smo pripravili dokument »Načrt izobraževanja 2025«, ki je, kot je bilo že omenjeno, priloga Programa dela in finančnega načrta za leto 2025. Te aktivnosti so usmerjene na redno delo novih sodelavcev, kot tudi širše zdravstvene in javne publike.

8 PLAN INVESTICIJ IN VZDRŽEVALNIH DEL V LETU 2025

8.1 Plan investicij

Priloga - obrazec 3: Načrt investicijskih vlaganj 2025

Načrtovane investicije so načrtovane v času, ko se je pripravljala finančni načrt 2025, med letom pa se lahko izkažejo potrebe po dodatnih investicijah. S tem se lahko spremeni vrstni red prioritete. Plan investicij je razviden iz Priloge – obrazec 3.

Plan investicij:

- zakup računalniških pravic, programov – 70.000,00 EUR,
- razvoj informacijske podpore – 133.068,00 EUR,
- nakup računalniške opreme – 36.000,00 EUR.

Dne 29. 10. 2024 smo prejeli Sklep o potrditvi dokumenta identifikacije investicijskega projekta za investicijo »Razvoj nacionalnega informacijskega sistema Slovenija-transplant«. Ocenjena vrednost investicije v tekočih cenah znaša 383.082,83 EUR brez DDV oziroma 467.361,06 z DDV, od tega v letu 2025 predvidoma v višini 203.068,38 EUR z DDV, v letu 2026 pa predvidoma v višini 264.292,67 EUR z DDV. Investicija bo financirana iz proračunske postavke 221658 – Digitalizacija in sistemsko urejanje v zdravstvu.

Prvi del odobrenih sredstev v višini 203.068,38 EUR je že vključen v Načrt investicijskih vlaganj za leto 2025, in sicer:

- Zakup računalniških pravic, programov – 70.000,00 EUR,
- razvoj informacijske podpore – 133.068,00 EUR.

8.2 Načrt vzdrževalnih del

Priloga - obrazec 4: Načrt vzdrževalnih del 2025

V letu 2024 planiramo investicijsko vzdrževanje v višini 69.900,00 EUR:

- stroški vzdrževanja računalniškega programa VASCO v višini 6.000,00 EUR,
- stroški vzdrževanja računalniškega programa LANCOM v višini 6.000,00 EUR,
- stroški vzdrževanja računalniškega programa TC v višini 11.000,00 EUR,
- stroški vzdrževanja računalniškega programa POT v višini 11.000,00 EUR,
- stroški vzdrževanja računalniškega programa E-opredelitev v višini 16.000,00 EUR,
- vzdrževanje registra opredeljenih darovalcev ZZS v višini 3.500,00 EUR,
- stroški vzdrževanja e-mail aplikacije – ePrvak – 400,00 EUR
- stroški vzdrževanja osnovnih sredstev v višini 10.000,00 EUR.

Vzdrževanje programske opreme predstavlja pomemben del stroškov, ki so nujni, tako za namen vodenja obeh registrov, kot tudi za nenehno posodabljanje obstoječih programov zaradi potrebnih sprememb. Načrt vzdrževalnih del je podrobneje predstavljen v Prilogi – obrazec 4.

8.3 Plan zadolževanja

V letu 2025 Slovenija-transplant ne predvideva najemanja tujih virov, razen v primeru nelikvidnosti zavoda.

Datum: 25. februar 2025

Andrej Gadžijev, dr. med.

Direktor in odgovorni zdravnik

9 PRILOGE